

SLOVENSKI NAROD.

Izkaša vsak dan zvečer, tiskanih nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo na vsa leta 28 K, na pol leta 18 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vsa leta 34 K, na pol leta 18 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele velja več, kolikor znaša poštnina. — Za naročnike brez izredne vplačila naročnine se ne obračuna. — Za oznanila se plačuje od petdesetopane polt-rata po 12 h, če se se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvele frankoval. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovito pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Revizija narodno-naprednega programa.

Začetkom novega letaskliče narodnonapredna stranka shod zaupnikov iz cele dežele, v prvi vrsti zastega delj, da se vzame v pretres vprašanje o volilni reformi, glede katere vladajo med somišljeniki jako različni nazori.

Splošna in enaka volilna pravica je stvar, ki poseže silno globoko v življenje in v vsa bodočnost slovenskega naroda in zato je hvalovredno, da dobe zaupniki iz cele dežele priliko, se izraziti o njej. Potrebno pa je to toliko bolj, ker se kaže, da utegne splošna in enaka volilna pravica, kakor jo priporoča baron Gautsch, postati katastrofa za Slovence in Hrvate. V deželnem zboru je dr. Tavčar rekel, da akceptira splošno in enako volilno pravico, ker prinese Slovanom večino v drž. zboru. Gautsch pa pripravlja zakon, ki bo pravi zaslech enake volilne pravice. Po njegovem načrtu naj Nemci še nekaj madatov pridobijo, Jugoslavi pa naj jih kar deset izgube. Dr. Adler je s tem jako zadovoljen in njegova »Arbeiter Zeitung« tudi — naravno, da so s tem zadovoljni tudi slovenski socialni demokrati.

Spričo temu je gotovo potrebno, da se o tej važni stvari, glede katere vladajo tako različna stremjenja, izreče cela stranka in zato pozdravljamo s veseljem, da se skliče shod zaupnikov.

Zdi se nam pa, da ni dovolj, ako se shodu zaupnikov prepusti odločitev, na kako stalšče naj se postavi narodnonapredna stranka glede nameravane volilne reforme, kaj naj zahteva in kaj naj odklanja. Treba je reči globlje. Soditi zaupnikov se ne morejo sklicevati vsakih šest tednov in zato je treba porabiti nameravani shod zaupnih moči, da se rešijo na njem tudi različna druga vprašanja, ki so že davno potrebna

rešitve in ki jih v interesu stranke nikakor ni več mogoče odložiti.

Poleg reorganizacije stranke, glede katere smo paš vsi edini, da je zelo nujna, zlasti vsled mrtvila, ki vlada v izvrševalnem odboru, je najpotrebnejša stvar, ki se mora na vsak način izvršiti, revizija narodnonaprednega programa.

Sedanji program, ki je bil sklenjen l. 1894. na prvem shodu zaupnih moči, je zastarel in se je preživel, že davno se stranka več ne strinja s bistvenimi točkami tega programa. Ta program sploh ni bil nikdar vreden in točen izraz nazorov in ciljev narodnonaprednih Slovencev, marveč sad kompromisa med kranjskimi naprednjaki in med izvenkranjskimi smernejšimi klerikalci. Ne izdamo nobene tajnosti, ako povemo, da je temu programu kumoval dr. Gregorčič, ki je bil takrat zapleten v oster boj s sedanjim škofom Mahničem in je napram Mahničevim misljam brezdomovski intransigentnosti zastopal narodno stališče in smernejši klerikalizem. Kakšega značaja je ta leta 1894 kot kompromis med kranjskimi liberalci in izvenkranjskimi klerikalci sklenjeni program, si je lahko misliti Rajni kanonik Klun ni dosti pretiraval, ko je rekel, da ta program ni druges, kakor »prežvekan katoliški program«.

Od l. 1894 so se vse javne razmere na Slovenskem znatno premenile. Doba 11 let je tako dolga, da se v njej preživi vsak program, kaj šele tak, ki že pri svojem rojstvu ni bil pravi izraz mišljenja slovenskih naprednjakov. Evolucija, ki se je v teh 11 letih izvršila v našem političnem, gospodarskem in kulturnem življenju, je ustvarila bistveno drugačne razmere, kakor so bile l. 1894. Ivenkranjski klerikalci so se podvrgli prej pobijani brezdomovski intransigentnosti in že pred leti zatajili program, ki so ga svoj čas sami pomagali sestaviti, in vsled tega se tudi slovenski naprednjaki ne ozi-

ramo več na programatične koncepcije, ki smo jih naredili dr. Gregorčiču in njegovim somišljenikom in hodimo svoja pota.

Toda treba je, da so naši cilji programatično določeni in da so jasna in očitna pota in sredstva, po katerih hočemo te cilje doseči. Treba je, da se zedinimo, kaj naj bo zapisano na naši zastavi in zato je revizija narodnonaprednega programa nujna in neizogibna in naravno neodpustno bi bilo in dokaz lenušstva in polovičarstva, če bi se na shodu zaupnih moči reviziral narodnonapredni program samo v eni točki, glede volilne pravice, vse drugo pa pustilo v nemar — kakor se tako rado zgodi pri nas, kjer je toliko ljudi, ki se silijo v ospredje, in se tako konsekvntno umikajo vsakemu resnemu delu.

Pismo iz Hrvatske.

(Manifest opozicionalne koalicije. — Hrvatski sabor. — Razdor v »se-ljački stranki«. — Amrušev poraz.)
V Zagrebu, 14. dec.

V današnjem »Pokretu«, »Novem Listu«, »Novem Sobotniku«, v »Narodni Obrani« in novosaški »Zastavi« je izšel manifest na narod, ki so ga podpisale tele koalirane stranke: hrvatska stranka prava, hrv. nap. stranka, srbska narodna samostalna stranka, srbska narodna radikalna stranka, socialno-demokratska stranka in v imenu onih, ki stojijo izven strank, dr. Petočnjak.

V tem manifestu se pojasnjuje današnja situacija v monarhiji, pokret, razlogi, ki so povzročili volilno koalicijo podpisanih strank in se priobčuje skupni program, na temelju katerega stopa ta koalicija v volilno borbo.

V uvodu se omenja, kako se danes majo v svojih temeljih dualizem, ki je osnovan na premoči enih in na podrejenosti drugih narodov. Svoboda vsakega posameznega naroda in prava

najširših narodnih slojev, to so danes v monarhiji aktualna gesla. Temu pokretu se je treba pridružiti tudi Hrvatski ne samo, da obrzi svoj državnopravni položaj, marveč tudi da ga okrepi in razširi. Hrvatska ne sme biti več igrača v rokah tujih faktorjev, marveč mora v nasprotstvu s današnjim ustrojem monarhije v prvi vrsti zahtevati ustavno svobodo na podlagi enakosti in ravnopravnosti, da se reši današnjega absolutističnega sistema. Ti demokratični in narodni nazori vodijo končno k rešitvi nesrečnega hrvatsko-srbskega spora in so kot izhodišče v presojevanju naše narodne politike povzročili reško in narodno resolucijo. V borbi za ustavnost in za državljanske pravice je največja zapreka vladajoča »narodna« stranka, ki je s teptanjem ustavnih pravic in svobod s namenom, da obrzi oblast v svojih rokah, zavirala razvijanje narodnih sil v odporu proti tujemu navalu na naše narodno in državno pravo. Zato mora biti naravna borba za ustavne pravice naperjena proti vladajoči stranki, kakor tudi proti vsem njenim odkritim in skrivnim zaveznikom (to se nanaša na fran-kovce in klerikalce). Nato se navaja v 9 točkah program koalicije, kjer se v glavnih potezih zahteva splošno volilno pravico z zastopstvom manjšin, svoboda zborovanja, svoboda tiska, porota in neodvisnost sodnikov, svoboda vesti, ravnopravnost vseh narodnosti in konfesij itd, avtonomija občin, progresivni davek, zaščito kmetijskih posestev, zakonito zavarovanje delavcev in izboljšanje gmetnega položaja nižjemu uradništvu in ljudskošolskemu učiteljstvu; koalicija bo delovala na to, da se v bodoče prepreči vsako kršenje nagodbe in da se le-ta razširi, delovala bo nadalje za finančno samostojnost Hrvatske, za inkorporacijo Dalmacije in končno za ravnopravnost onega dela našega naroda, ki nosi srbsko ime.

Upravičena je naša, da bo ta naš

manifest napravil na vsa naša javnost najboljši vtisk, ker je to izreden pojav: prvič v naši politični zgodovini so opozicionalne hrvatske in srbske stranke stopile složno pred javnost s tako obširnimi programom. Na manifestu se vidi, da tu ni bilo nedostojnih principialnih kompromisov, marveč da so se složile stranke, ki so sorodne v temeljnih nazorih glede vse naše narodne politike. Ta manifest še ni volilni proglas, nego bolj program, s katerim se hoče koalicija predstaviti naši javnosti, da se bo vedelo, kakšne ideje jo vodijo in pod katerim geslom je treba pripravljati teren za bodoče volitve.

V zvezi s tem manifestom, ki je izraz moči koalirane opozicije, Vam poročam, kar še niso priobčili naši listi, da je takozvana »Slavonska opozicija«, ki se je ustanovila pred koalicijo, ker se še takrat niso složile opozicionalne stranke v Zagrebu, opustila sedaj svojo posebno organizacijo ter prepuстила vodstvo za vse Hrvatsko in Slavonijo osrednjemu odboru koalicije.

* * *

Danes se je prekinilo enomesečno zasedanje našega sabora in bo prihodnja seja 15. januarja pr. l.

To je za naše politične kroge velike važnosti, ker se iz tega da sklepati, da bodo volitve šele spomladi, dočim se je preje mislilo, da bo sabor razpuščen že ta mesec in bodo volitve raspisane še to zimo.

Tekom svojega zasedanja je sabor rešil proračun za leto 1906 in sprejel interkonfesionalni zakon. Pojasnil sem že, kako reakcionaren je ta zakon, toda naši klerikalci so v kljub temu rogovillili proti njemu in nabirali podpise za protest proti zakonu.

Grozili so z veliko akcijo, končno se je pa pokazalo, da je vse njihovo ropotanje proti vladi navadna komedija, vsled česar so tudi doživeli pošteno blaznjo. Znano je, da je glavni protektor klerikalnega gi-

LISTEK.

Iz bližajoče se dobe — po krščansko-katoliških željah.

(Izvirni dopis »Slovencu«).

V torek se je pri nas vršila volitev državnega poslanca. Naša vrla požarna bramba, šoleka mladina (nezakonski otroci se niso pripustili), »protialkoholno mladeniško društvo« s harmoniko na čelu, »pastirsko bralno društvo«, »pevsko društvo krščanskih kravarjev« z zastavo in buravžem, Marijine devico, godba konsumnega društva, lokalni odbor za odstranitev Prešernovega spomenika v Ljubljani in še mnogo drugih spoštovanih korporacij je čakalo že od ranega jutra ob vhodu v vas na prečastitega gospoda dekana. Postavljen je bil slavolok z napisom:

„Molimo, volimo, da v božjo čast.“

V močnik steptamo liberalno pošasti!

Te krasne stihe je spesnil naš slavnostni pesnik in predsednik akademicega društva »Mrake«, stud.

theol. Ognjestav Mokroušnik, ki je lani s svojo zbirko »Vzdih iz lemnata« očaral ves pošteno misleči slovenski svet (Založila, tiskala, papir izdelala in vezala »Katoliška tiskarna« v Ljubljani; cena 5 K, na prodaj v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani in v vseh konsumnih družtvih).

Kar naenkrat drrrr... pridrdrala je kočija prečastitega gospoda dekana proti vasi! Naši krepki kravarji so zapeli pozdravno pesem, topiči so pokali in tudi zvonovi pri fari so prav mlo zapeli. Prečastiti so, šli in veseli, skočili na cesto in podali svojo mehko desnico po vrsti častitemu gospodu župniku in kaplanu ter gospodom cekmoštro. Ko so spregovorili, se jim je zaletelo; odklanjali so se in slina je zletela v obraz tistemu našemu liberalnemu šomaštru, ki ga deželni šolski svet še vedno trpi med poštenimi učitelji, dasi že da danes ni opravil velikonočne spovedi in se tudi pred častitima gospodoma navadno niti ne odkrije, cerkovnika pa smatra celo za nekaj manj, kot je sam. Pa pustimo to! Neka preblagorodna gospodična je prečastitemu gospodu podarila

krasen šepok rumeno cvetoših jegličev in predsednik »protialkoholnega mladeniškega društva«, fant Janes Hruševac, ki bi bil moral nagovoriti jih, je bil tako ginjen, da je mogel samo nekaj golatati. Sploh, nobeno oko ni ostalo suho.

Ko so se prečastili v farovžu odpočili in okrepčali, so se podali v faro cerkev, ki je bila do zdaj njega kotička nabito polna naših dobrih, poštenih volilcev in volilk. Grobna tišina je nastala po celi gneči, in ko so prečastiti stopili na leco, si je po vsakemu moral reči: »To so gospod!«

Dvignili so svoj lepi glas in spregovorili nekako tako-le: »Vidite, ljube ovčice, framazoni in neverniki so vzeli Svetemu Očetu deželo in vse drugo. Se danes ječe kot ujetnik v Vatikanu in prodati so morali že svojo ljubo, po starem očetu podedovano srebrno žepno uro, da imajo kaj jesti. Zdaj pa niti ne vedó, koliko je ura, in morajo, čeprav jih po negah trga, letati na dvorišče, da pogledajo na turen Sv. Petra cerkve. A! ni to strašna sramota za nas vse? Ali ne poka srce

vsakemu pravemu kristjanu pri tem?!

Milo ihtenje naših cenjenih volilk se je razlegalo po množici in kdor je imel pri sebi ruto, se je začel na glas vsekovati.

»No vidite,« so nadaljevali prečastiti gospod d. kan, »zato smo vam priborili splošno in enako volilno pravico, drage ovčice! Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in papežu, kar je papeževega. Če boste volili pravega moža, kakor so storile druge fare, bo voljenec s svojimi tovariši na Dunaju preskrbel, da se takoj na pove vojska Lahom in se Svetemu Očetu povrne, kar so mu vzeli prostomavtarski razbojniki, Garibaldi-eigu-digu migovci in konkordatobom-beži. Zato volite danes prav!«

»Prav pa le volite, če daste svoje zavedne, poštene, krščanske glasove svojemu častitemu gospodu župniku, kakor so storile že skoro vse fare po celi Avstriji.«

»Pa to še ni dosti! Če pastirja zebe, kaj stori? On gre, ostrže svoje ovčice in si napravi iz volne gorko suknjo, kaj ne, dragi moji? No, in vidite, tudi vašega pastirja, Svetega

Očeta, zelo, zelo zebe! Kvišku torej ovčice, dajte jim, kar imate, dajte jim, kolikor le kdo more, da si kupijo za prvo silo najpotrebnejšega! Naj nihče od vas ne misli: »Gospod, jaz sem garjeva oves, moja volna je slaba! Ne, Sveti Oče vas ljubi vse enako, zato tudi od vseh enako radi vzamejo; in če pridete kdaj doli v v sveto mesto Rim, vam bodo prijazno pokimali in si mislili: Lej no, tole je pa Jože, ki je prodal tistega pitanege vola, da mi je denar podaril; in tam stoji Matevž, ki mi je dal doto svojih bčera; tamle pa kleči oni Nace, ki hodi s celo svojo žlahto zastopaj na farovško v taberh, da gospod župnik tisti zaslužek rajši v Rm pošilja. Tako si bodo mislili in vaše zaslužnje v nebesih bo veliko, kakor babilonski turen.

Sklepam torej in vam naznanjam, da bo sedaj ofer, obenem boste pa oddali svoje volilne listke. Živela splošna in enaka volilna pravica! Amen«

Vsa cerkev je od navdušenja glasno jokala, ko so prečastiti jenjali, in celo častiljivi starčki, ki že po 20 let med vsako pridigo trdno spe

banja nadškof Posilović, ki s svojim denarjem vzdržuje klerikalni dnevnik »Hrvatstvo«; tega je ban pripeljal v sabor, kjer je Posilović po predstavitvi vladnega načrta o interkonfesionalnem zakonu ob splošni napeti pozornosti izjavil, da sprejema zakonski načrt za podlago specialne debate in da bo po kanoniku Martinu predlagal samo nekatere spremembe.

A Martinez je predlagal samo eno in to zelo važno (!) spremembo, namreč da mora tisti, ki hoče preiti iz ene krščanske konfesije v drugo, sporočiti svoj namen v roku 14 dni duhovniku ne samo enkrat, ampak dvakrat! Klerikalcem je izjavo nadškovo izbito iz rok vsako orožje — tako lahko jih je vladar upokorila preko nadškofa. Pri razpravi o tem zakonu ni bilo, žal, slišati niti enega svobodoumnega, modernega govora. Tudi vseučiliški profesor dr. Vrbančič se je predstavljal kot pokorna ovdica nadškofova. Frankovi so pa govorili kakor najhujši klerikalci.

Imunitetna afera se je končala tako, kakor sem napovedal v svojem zadnjem pismu. Madjarini so sprejeli Harambašićevo in Vinkovićevo izjavo kot opravičenje in so v imunitetnem odboru na Tomašićev predlog sklenili, da se naj poslanci ne izroče sodišču ne zato, ker ji škiti imuniteta, marveč zato, ker ni dan moment subjektivne krivde. Samo eden madjaron, dr. Egeradorfer je predlagal, naj se ne izroče radi imunitete, ali so ga na Tomašićevo povlekle drugi preglasovali. S tem je pri nas dejanski uničena imuniteta narodnih poslancev. Kaj nam potem še ostaja?

Poročilo imunitetnega odbora še ni došlo v razpravo pred plenum.

V mladi Radićevi stranki je že došlo do razpora.

Na skupščini nakladne zadržuge, ki izdaja tednik »Hrv. Narod«, se je stranki odpovedal list in tako je ostala Radićeva stranka brez svojega glavnega glasila. Nato je glavni odbor izključil dosedanjega urednika tega lista dr. Korporića in še dvojico njegovih najzgodnejših pristašev.

Kdor pozna brata Radića, njiju nasilno, neznosljivo naravo, nestalnost njihovih nazorov, bolešno strast, ki grize vse naokoli, je že vnaprej vedel, da ni mogoče, da bi Radića osnovala kako solidno stranko. S površno agitacijo in z demagogijo se nikdar ne ustvarjajo solidni uspehi. Ko se je Radić s svojim nepremišljenim postopanjem v tolikih vprašanjih razpil z vso našo inteligenco, je jel sedaj še v svoji lastni stranki gospodariti tako, da bo odbil od sebe še tisto malo število resnih ljudi, ki so še verovali nanj. Hotel je na se spraviti glavni organ, da bi na ta način docela zagospodoval listu, ali je pri tem doživel fiasco. Nezadovoljevi v njegovi stranki so se slo-

žili z naprednjaki, ki so še imeli vložen svoj denar v »Hrv. Narod«, in so skupno premagali Radićeve pri volitvi ravnateljstva. In tako pride ta list v napredne roke. To je prvi udarec, ki napoveduje popolni razpad Radićeve stranke.

V Zagrebu je nastala kriza v mestnem občinskem svetu. V ponedeljek je imel obč. svet sejo, na kateri večina v znak nezaupanja napram županu dr. Amrušu ni votirala proračuna. O varokih tega postopanja se je še govorilo v tem listu. Ker se pa Amruš vkljub temu noče odpovedati županstvu, ker ga drži vlada, se mestni obč. svet v kratkem razpusti in bo imenovan za vladnega komisarja dr. Amruš. S tem je tudi dovršil svojo karijero. A.

Državni zbor.

Na Dunaju, 15. dec.

Današnja seja je bila »domača«. Poslanec Plantan in dr. Susteršič sta se trčila tako hudo da se je vsa zbornica udeležila nenavdnega »turnirja«. Seveda je prepričal predrano-hudobni Susteršičev jezik. Pa so mu zato tudi od vseh strani poštevno nastrojili njegovo srbečo kožo.

V začetku se je posl. Biankini interpeliral zaradi spopada med mornarji neke italijanske ladje in nekaterimi prebivalci Visa. — Posl. Wastian je predlagal, naj se dogovorno z ogrsko vlado priredi Drava od Maribora do izliva v Donavo za vožnjo s parobrodi. (Pristna dijaška ideja!)

Potem se je začelo razpravljati o proračunskem provizoriju. Poročal je posl. Skene. Govoril je popolnoma v vladnem smislu proti zahtevam državnih uradnikov, za splošno volilno pravico itd. Lastni tovariši so mu klicali: »Se v gosposko zbornico pridete.

Posl. Záhsek je poudarjal v svojem govoru, da more država prospeti le tedaj, ako dobe vsi narodi v njej svoje pravice. Tudi Avstrija bo začela procvetati šele tedaj, ko se ne bo noben narod v njej zatiral, ko se ne bodo nikomur krajšale pravice.

Posl. Biankini je kritikoval vladno politiko in germanizacijo glede Dalmacije. Ilijada Hrvatov od leta 1848. do kosa Khuen Hédervaryjeve satrapije in krvavi dogodki leta 1903. so pretresli hrvatsko narodno dušo, da se je hrvatska politika zapeljala v popolnoma nove tise. Zagotavljal je, da se je med Hrvati, Srbi in Italijani že upeljal modus vivendi.

Posl. Choc je rekel, da je v prvi vrsti sedanjí vladar sovražnik češkega naroda. Pod njegovo vlado je postal češki narod ne samo kulturno, temuč tudi moralno ubožnejši. Način, kako je cesarski grad v Pragi prešel v last dvornega erarja, je bil nezakonit.

Na cesarskih posestvih na Češkem je povsod nad dve tretjini Nemcev nastavljenih, ki navadno niti ne razumejo češko. — Za tako kritiko je predsed. govornika naknadno ukoril.

Posl. Plantan se je sicer izrekel za splošno in enako volilno pravico, toda isrekel je tudi bojazen, da bodo pri tem pridobili le nasprotniki napredka in nove šole. Gautscheva vlada nam ne obeta ničesar dobrega. Dočim je prejšnji naučni minister obljubil ustanovitev slovenske pravne fakultete, je Gautsch povedal nemškemu županu, da se to ne zgodi. Ko je govornik končno omenil škofovega preganjanja župnika Bereeta ki je miroljuben šlovec, zavpil je dr. Susteršič: »Lump je in takega branite, strmujte se! — Plantan: »Strmujte se, ker miroljubnega šlovca tako sumničite! — Susteršič: »Lump je, lump! — Malik: »Vi dr. Zlindra, saj vi ste sam lopov! — Plantan: »Le pod zaščito imunitete morete reči, da je župnik lump! — Susteršič: »Največji lump je v celi Kranjski! — Resel (dr. Susteršiču): »Podle duša! — Plantan (dr. Susteršiču): »Prepovem vam z menoj govoriti! — Ko je polagoma nastal v zbornici zopet mir, je govoril poslanec Plantan o tužnih šolskih razmerah na Kranjskem in o Riemanjih.

Ministrski predsednik Gautsch je odgovarjal vsem govornikom in je izjavil, da bo vlada glede uradniških zahtev ugodila v toliko, kakor daleč segajo državne finance. Posl. Bankiniju je odgovarjal, da železniška zveza Dalmacije s celo mornarijo lepo napreduje (— na papirju seveda!) Na očitánje poslanca Plantana glede odstopa naučnega ministra Hartla ni hotel naravnost odgovorjati, češ, da so to delikatne, čisto osebne zadeve (?).

Končno je govoril še posl. vitez Vasilko z ozirom na zahteve Malorusov.

Jutri bo zopet seja ter se najbrže zaključí debata o proračunskem provizoriju.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj, 15. decembra. Pri današnji avdijsni ministrskega predsednika Fejervarya pri cesarju se je baje cesar odločil, da se državni zbor 19. t. m. odgodi. Med tem časom se bo bivši minister Lukacs nadalje trudil, da se dočene kompromis s koalicio.

Budimpešta, 15. decembra. Državno pravdníštvo v Košicah je obtožilo velikega župana grofa Pongracza zaradi nasilstva proti oblastim in samovoljne poškodbe tujega imetja, ker je s silo vdrl v svoje prostore v komitatni palači.

Spletke nemškega cesarja.

Berolin, 15. decembra. Cesar Viljem je na skrivnem obiskal vla-

darja v Brunšviku Obenem je prišel v Brunšvik tudi oldenburški veliki vojvoda, tati princeza Matla Friderika. Ti obiski baje pomenijo, da vladar Brunšvika odstopi ter prevzame vlado cesarjev sin.

London, 15. decembra. Balfour je povedal kitajskemu poslaniku, da bi cesar Viljem takoj prihitel Kitajski na pomoč, ako bi druge velesile sasedle kitajsko osemle. Kitajsko ministrstvo je nato poslalo Viljemu za to obljubo posebno zahvalo. Nemški uradni list skuša celo zadevo utajiti.

Prusi proti Poljakom.

Berolin, 15. decembra. Vlada je predložila načrt novega šolskega zakona, ki meri na zatiranje Poljakov. Proti načrtu je govoril zelo ostro poljski posl. Styhel, a načrt se je seveda sprejel in izročil komisiji.

Ministrska kriza na Srbskem poravnana.

Belgrad, 15. decembra. Mesto odstopivšega ministra Žujovića je prevzel ministrstvo zunanjih zadev Antonić.

Turčija se je vdala.

Dunaj, 15. decembra. Turška vlada je sprejela brezpogojno vse zahteve velesil glede Makedonije, in sicer v obliki, ki jih je sestavila Avstro-Ogrska.

Dogodki na Ruskem.

Vojaški puniti.

Petrograd, 15. decembra. V mestu Jelisavgrad je izbruhnil splošni punit. Vojaki odpovedujejo povsod pokorščino.

Revolucija v Rigi.

Berolin, 15. decembra. Ker je mesto na vseh straneh izolirano, prihajajo le po ovinkih vesti od tam. Mesto je baje v rokah revolucionarjev, ki ne puste po mestu nobenega voza peljati. Ker primanjkuje zanesljivega vojaštva, je vojno stanje le na papirju. Tudi po vodi se nič ne praviža v mesto, ker štrajkajo vsi poveljniki parnikov in ladij. Guvernator je brzojavil ministrstvu, naj pošlje brž v Rigo par križark in torpedovk z vojaštvom, ker gore že vsa vladna poslopja, a kolodvorci in brzojavni stroji v rokah revolucionarjev. — Novejša vest pa poroča, da se je revolucionarnjem pridružil cel polk in da je guvernator umorjen.

Boji v Moskvi.

Moskva, 15. decembra. V predmestju Solkolnici je bil krvav spopad med delavci in vojniki. Topničarji so streljali z malimi topovi, kozaki pa sekali s sabljami. Bilo je mnogo mrtvih in ranjenih.

Štrajk na Poljskem.

Varšava, 15. decembra. Štrajk poštinih in brzojavnih uradnikov se nadaljuje po celi Poljski. V Varšavi štrajkajo tudi uslužbenci hotelov, delavci v mestni elektrarni in uradniki

vseh državnih zavarovalnic. Kmalu začnejo štrajkati tudi carinski uradniki.

Dopisi.

Iz Mirne na Dolenjskem.

Naš župnik Tone Kocijančič se je z mežnarjem, s katerim se je pretepal 5. novembra, dne 2. decembra znova sprijaznil in mu vse odpustil ter dovolil vaa opravila v cerkvi in na koru. 8. decembra je prišel k nam neki pater pomagat spovedovat. Pri kosilu je župnika hujskal proti mežnarju, češ, da je velik greh, da je mežnar udaril Kocijančiča preko nšes in da ga mora ta vsled tega izobčiti iz cerkve. Kocijančiču je zavrela kri. Tekel je tako v cerkev, zaklenil orgle, organistu, oz mežnarju pa naznanil, da ga je on (Kocijančič) izobčil iz cerkve, in da ima vsled tega prepovedan vstop v cerkev, pri čemer mu je tudi odvzeta služba cerkovnika in organista. 10. decembra je Kocijančič prebral na prižnici sledečo izjavo: Danes vam moram prebrati, zakaj so orgle tiho, da ne boste napačno mislili. Cerkvena postava je, da, če kdo udari duhovnika, mora biti izobčen, ker to je tak greh, da ga morejo odvzeti same papeži. Če bi se izmed vas faranov kateri predrnil, da bi prišel k meni in bi se potoeval za organista, ga moram izobčiti po cerkveni postavi. Ako bi pa prišlo vas več faranov k meni in bi se potoevali za organista, bi moral izobčiti celo faro, potem ne boste imeli nobene maše, nobene spovedi, nobenega duhovnika, nobenega mrliča ne bodele pokopali na blagoslovljeno zemljo in nobeden novorojenec ne bo krščen. Če pridete v cerkev, glejte v veliki oltar, ne pa na kor v orgle, ki bodo molčale. Jaz vam bom zanjepred vedno tako služboval, kakor dosedaj, samo orgle bode molčale. Kocijančič je še veliko podrobnega prebral, a ni vredno navajati vseh teh ceremonij. Mi pa odgovorimo na ta njegov govor tako-le: Ako nam ne ve Tone z lece povedati kaj boljšega, naj rajši molči. Zakaj nam ni bral, da je on mežnarja najprvo udaril, kar je bilo povod, da ga je mežnar nazaj. Kocijančič naj bi pomislil, da smo zdaj v dvajsetem stoletju, ko se ljudje ne dajo strašiti s kakimi strahovi, ko je bilo to mogoče pred več stoletji. Takrat so katoliški duhovniki kaznovali po cerkvenih kaznih uboge verne kristjane, kakor se jim jih je zljubilo. A v dvajsetem stoletju ni to več v veljavi. Sicer se pa čudimo, zakaj Kocijančič tako preganja organista, ki je sicer pohleven človek in je tudi šel baje 9. decembra v Ljubljano h škofu k spovedi, in pravi, da sta se s škofom prav lepo in mirno pomenila. Mežnar mu je razložil vso stvar, in škof mu je odgovoril, da ma je stvar znana, da je že bral vse to. Mežnar je dobil potem od škofa list, da naj ga da župniku in da ima zopet tiste pravice v cerkvi in pri orglah, kakor jih je imel preje. Vkljub temu je Kocijančič uganjal potem komedije, katere smo ravnokar navedli. Dovoljajmo si pri tej priliki vprašati škofa, če ne misli takega duhovnika, kot je Kocijančič, primerno potegniti za ušesa in ga naučiti tistih potrebnih stvari, ki naj jih izvršuje vsak duhovnik če hoče obraniti ugled, katerega naj uživa pri ljudstvu katoliški duhovnik. Da bi škof res to storil, si upamo precej dvomiti, ker poznamo njegovo ravnanje z duhovniki, ki so enaki Kocijančiču.

Dalje v prilogi.

so začudení dvigali svoje oči proti govorniku.

Nato so naznanili častiti gospod kaplen, da so dali že predstaven po celi fari volilne listke pobrati in da so častiti gospod župnik enoglasno izvoljeni za državnega poslanca. Nepopisna radost je zavladala, orgle in zvonovi so mlo zapeli in gromovit »živica« se je razlegal po farni cerkvi, da so se kar okna tresla.

Treba je bilo torej samo še napovedati ofer opravití. Uspeh je bil, kakor je bilo po vznesenih besedah našega prečastitega gospoda dekana pač pričakovati, tako ugoden, da bodo mogli Sveti Oše, če ne bodo preveč zapravljali, samo od naše fare vsaj dve leti dostojno jesti in piti ter se spodobno oblaščiti.

Tako je potekel ta prekrasni dan, ki nam bo v večnem spominu, in s težavo že pričakujemo dneva, ko bomo svojo neomajano katoliško zavezo na enako sijajen način pokazali pri izvolitvi deželnega poslanca. Že danes pa lahko trdimo, da se prav nič ne motimo, če smo mnenja, da nas ne bo v deželni zbornici nihče drugi zastopal, kot naš častiti gospod kaplen.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Peti del.

(Dalje.)

Še tisti dan je grof Majnhard zapustil Senožče in se je vrnil v patrijarhove armade, kjer so ga pričakovali z veliko nestrpnostjo in ga hitro peljali v šotor patrijarhovega legata.

»Kaj ne — Juri Devinski je odklonil patrijarhove pogoje,« je dejal Simon Virko, ko je spremljal Majnharda k legatu.

»Evo njegov odgovor,« je odgovoril Majnhard in je skoro dobesedno ponovil, kar mu je bil rekel Juri.

»To je plemenito, to je res viteško,« so pripoznavali vsi, ki so bili navzočni in nič niso prikrivali, koliko je s tem pridobil devinski vladar v njihovih očeh.

Tudi legatu je ponovil Majnhard Jurjeve besede, a ta ni slišal niti besedice pripoznanja za Jurjevo zvestobo in plemenitost. Legat je pobožno zavijal oči, je globoko vzdihnil, kakor da mu kdove kako krvavi srce in je potem dejal:

»Bog mi je priča, da sem storil vse, kar je bilo v mojih močeh, da

preprečim krvoprelitje. Naj pade prelita kri na tistega trdovratnega grešnika, ki neče slišati opominov in svetov presvete izveličevalne cerkve.«

Majnhard ni nato ničesar rekel. Stiskal je pesti in najraje bi bil legata udaril v obraz. V sobi pa je bil tudi menih Dominik. Majnhard je videl lo-kave poglede legatove in Dominikove in zato je brzdal svojo jezo in udušil vse trpke besede, ki so mu silile na jezik. Legat ga je povabil, naj ostane s svojim spremljevalci v taboru, da bo pričal, kako zavzame patrijarhova armada Senožče ali Majnhard je to odločno odklonil, češ, da mora skrbeti za varnost svoje države, ker so časi burni in nihče ne ve, kaj da prinese naslednji dan.

»Kakor mislite, mogočni gospod grof,« je nekako sarkastično menil patrijarhov legat in potem srepro uprl svoje poglede v Majnharda ter dostavil. »Najbolj varen je vsak velikaš v naročju svete cerkve in upam, da Vas nikdar ne obide misel, iskati varnosti drugod.«

»Odkar sveta cerkev ni nič več drugega, kakor združitev, ki hrepeni po nadvladi, po gospostvu in po imetju, odkar so njeni služabniki samo še

njeni vojščaki — od tedaj ni čuda, če se ljudje ne čutijo več varne v tem naročju in dobro je če imajo pripravljene sulice in meče, da se ubranijo ljubezenskih objemov te Vaše svete cerkve.«

Majnharda je bila nevolja tako prevzela, da ni več mogel molčati in zato je tako brezobzirno povedal to, kar je čutil in mislil in nameraval. Odgovora ni čakal. Videl je, kako je legat prebledel in kako je Dominik pristopil nekaj korakov; zapazil je tudi, kako sta se legat in Dominik spogledala, ali bil je tako razburjen, da se je hotel umakniti vsakemu nadaljnjemu razgovoru. Molče je pozdravil legata, zapustil njegov šotor ter ukazal svojim ljudem, naj vse pripravijo za takojšnji odhod.

Odhajajočega Majnharda je spre-milo do goriške meje mnogo viteзов iz patrijarhove armade. Pridržit se jim je tudi Oton Vipavski, ki je porabil prvo priliko, da je z Majnhardom zdirjal naprej in ga potem vprašal: »Čemu ste legatu tako odkrito grozili? Verujte mi, mož je uganil vse Vaše načrte?«

»Saj mi je žal, da se nisem mogel premagati; jeza me je tako davila in dušila, da sem moral govoriti,« se je

opravičeval Majnhard. »Danes in večer sem šele spoznal, kako prav je govoril Juri na plemiškem shodu v Čedadu. Rimska cerkev je krvoločna in neizprosna sovražnica vseh svobodoljubnih ljudi in dokler ne bo uničena ta cerkev, ne bo na svetu ne miru ne sreče.«

Oton Vipavski je molče prikimal. Tudi sam je bil in sicer že davno tega mnenja; v svojem sren je bil že davno odpadel od katoliške vere ali javno tega ni mogel pokazati, ker je imel oglejski patrijarh njegovega edinega sina v rokah. Ali veselilo ga je, da se je približal krivovercem tudi mogočni grof Majnhard in v duhu je že videl, da zasije na Goriškem in na Krasu zarja nove vere in svobode.

»Kaj mislite storiti, grof Majnhard?« Goriški grof je naglo ustavil konja in ostro pogledal svojega spremljevalca. »Povejte mi najprej, Oton Vipavski, kaj mislite storiti Vi?«

»Jaz ne morem ničesar storiti.« Žalostno se je glasil ta odgovor Otona Vipavskega, tako da je Majnharda nekoliko osupnil, a še predne je mogel kaj pripomniti, je rekel Oton skoro šepetaje: »Toda — ako bi se mogel

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. decembra.

— Gautschevi naklepi.

Piša se nam z Dunaja: Dne 28. novembra je Gautsch slovesno obljubil, da v gotovem času predloži parlamentu zakon o splošni in enaki volilni pravici. Pravil je, da naj bo novi volilni red kolikor mogoče veran izraz Avstrije. Izrekel se je proti pluralnemu in proti proporcionalnemu sistemu in četal, da sestavi volilne okraje tako, da bi bili v narodnostno oziru kolikor se da enotni, obenem pa je tudi povedal, da ne misli razdeliti mandatov po procentualnih razmerah prebivalstva in da neče, da bi povsod na enako število prebivalcev prišel en mandat. Dejal je, da se bo pri sestavi volilnih okrajev rpoštevalo: število prebivalstva, vsota davka, ki ga plača ta okraj, gospodarski pomen tega okraja in kulturno stanje. Res čuda, da slovenski poslanci niso tisti dan Gautscha iz parlamenta vrgli, kajti volilni red, ki ga je napovedal, je tendencijsen in krivičen in pomeni, da se vpelje pač splošno, a neenako volilna pravica. S pomočjo prekanjene volilne geometrije hoče Gautsch zagotoviti neenako volilno pravico, ohraniti staro krivico, da Slovani nimajo tistih pravic, kakor Nemci. Zdaj se ve, kako sestavlja Gautsch volilne okraje. Evo zgleda: Okraj A ima 20000 prebivalcev in ker je v njem mnogo tovarn plača 800000 kron davka. Ta okraj dobi svojega poslanca. Okraj B ima 80000 prebivalcev, a ker tu ni tovarn, ne ručnikov plača le 600000 K. Ta okraj ima tudi le enega poslanca. Kaka pravica je to, da ima 20.000 prebivalcev okraj A ravno tako enega poslanca, kakor 80000 prebivalcev okraj B? Ali ne pomeni to, da imajo prebivalci okraja A trikrat večjo pravico, kakor prebivalci okraja B, samo zaradi tega, ker je v okraju A slučajno nekaj fabrikantov? Pri taki volilni geometriji se neha enaka volilna pravica. Ker je največ industrije ravno v nemških krajih, dobe Nemci po tej volilni geometriji dosti več mandatov, kakor jim gre, Slovani pa bodo ogoljufani, oškodovani. Če izvede Gautsch svoj načrt izgubimo mi Slovenci in Hrvatje kar deset mandatov. Ali uvideva zdaj slovenska javnost, kako nedopustno res kolosalno budalost je storil krajnski deželni izbor ko je vlado direktno pozval, naj splošno in enako volilno pravico oktroira. Ali je danes deželni zbor jasno, kaj bi pomenilo za nas, če bi Gautsch svoj načrt oktroiral? No, za danes naj zadržimo te opomnje; kadar predloži Gautsch svoj načrt, bomo o tej stvari dalje govorili.

— Samodržec dr. Šusteršič.

V seji budjetnega odseka dne gotovo zanašati na Vašo pomoč — — —

„In ako bi se jaz mogel le količkaj zanašati na Vašo zvestobo,“ je ostro dejal Majnhard. „Ali zdi se mi, da je že prepozno, da bi se midva spoznala in drug drugemu zaupala.“

„Prepozno?“

Prišli so bili do goriške meje in treba je bilo vzeti slovo.

„Zdravstvujte, grof Majnhard,“ je zaklical mladi vitez. „Izpolnajte srečno, kar je Vaš namen.“

„Zdravstvujte,“ je odgoril Majnhard. „Karkoli že storim, bodite prepričani, da sem to spoznal kot svojo dolžnost.“

„Tudi jaz izpolnim svojo dolžnost,“ je tiho rekel mladi vitez. „Prisegel sem, da se bom štirideset dni vojskoval proti Jurju Devinskemu, ali vrag naj me zadavi, če bi ne bil raje na Jurjevi strani. Ah ti duhovniki! Prevarili so mene kakor varajo ves svet ali bog jim bodi milostiv, če dobim kdaj priliko, da planem nanje.“

Jezdeci so se razšli; eni so se vrnili v tabor patrijarhove armade, drugi so z Majnhardom odjezdili v eno noč tja proti Gorici. (Dalje prih.)

6. decembra je član Šusteršičevega slepega kluba naglašal, da hode ta klub soglasno s provizorij glasoval. To je pač hud tabak za člano Slovenske zveze, ki niti seje o tem vprašanju niso imeli in v katerih imenu je vendar posl. Robič samolastno izjavil, da bo deajo vsi člani soglasno s provizorij glasovali, samo ker je Gautsch volilno reformo na svoj prapor zapisal. — Čujejo se britke pritožbe posamičnih članov slepega kluba, ki ne bo soglasno glasoval za provizorij.

— **Dolenjska železnica** — **Šuklje in njegovi fantje.** V člankih o dolenjski železnici, katere je priobčil Šuklje v „Slovenec“, zdelo se mu je potrebno, slovenski svet opozoriti tudi na svoje fante, kakor da imajo oni tudi zasluge za železnico. Ti njegovi fantje-korenjaki z vsemi lepimi lastnostmi, kakor nam jih popisuje gostobesedni hofrat v „Slovenec“, so pa tudi v to poklicani, da bodo prerahljali kosti — dr. Slancu, — to je tistemu Slancu, kateremu se mora Šuklje v prvi vrsti zahvaliti za svojo kariero. Pa čujmo, kako piše o nadbudnem Šukljjetovem sinčku, ki študira v Gradcu in ki je v prvi vrsti poklican da gre nad dr. Slanca, koroški „Mir“ (štev. 48 z dne 10. novembra 1905.) Prošlo soboto zvečer je blagovolil v Gradcu neki fantič, kateremu bi bilo pravzaprav treba kupiti pri steklarju še neko znano posodico z gumijevim nastavkom, v svoji nudutosti pravi sebi primerno zabavljati zoper naš list, koroško slovensko politiko in koroške slovenske dijake. Ne zdelo bi se nam vredno odgovarjati takemu fantiču, ako bi se ne bilo to zgodilo v naravnosti večje množice slovenskega visokošolskega dijaštva, katero, ne poznavajoč razmer, kaj rado sede na limanice takih kričačev, posebno ako so si le ti pridobili renomé, da se „ne strinjajo“ z „reakcionarno“ politiko svojih očetov, kakor tehnik Šuklje, sin dvornega svetnika in državnega poslanca Šukljeta. Ta tehnik Šuklje se je osmelil vpričo velikega števila slovenskih dijakov imenovati „Mir“ — zakotni list, slovensko koroško politiko — zakotno politiko, koroške slovenske dijake pa „kmetavze“, ki so na tako nizki stopinji, da čitajo „Mir“ in se sploh ne znajo obnašati. No, glede lista in politike naj si velenčeni g. Šuklje zapomni, da ga nikakor ne smatramo vrednim odgovora in mu edino svetujemo, da naj prebere Aškerčeve o „Pegazu in oslu“! Kar se pa tiče koroških slovenskih dijakov, pa radi priznamo, da ni nobeden tako nesrečen, da bi imel grajščaka za svojega očeta, in da vsled tega nimajo časa igrati vloge „gigrla“ po vseučiliških mestih. Poleg tega si pa koroški slovenski dijak šteje z opravičenostjo v čast, da se briga za svoje očje rojake, da tudi stori kaj zanje že za časa svojih študij, ali pa se vsaj z marljivostjo skuša pripraviti za vzvišeni poklic narodnega dela med svojimi rojaki. Ako pri tem ne obleze vseh mogočih in nemogočih graških „salonov“ najdovoljivejše vrednosti, mu more to v zlo šteti le kak pomadizirani frakar, ljudje pa, ki imajo kaj značaja, cenijo tako „kmetavstvo“, ker vedo, da je od takih „kmetavstov“ pač pričakovati resnega narodnega dela, dočim je od onih pričakovati le — pomade. G. Šuklje, pojdite se h koroškim slovenskim dijakom učit dostojnega vedenja in ljudne navdušenosti — oboje bi vam gotovo koristilo.

— **Ljudstvo in volilci,** to so „slagerji“ v prismojenih Zarkovčevih člankih. Katero ljudstvo pa je Zarkovčev? Morda ono, katero se je tako mnogobrojno udeležilo „sokolake slavnosti“? Kateri volilci pa so Zarkovčevi? Morda oni, katere je poslal g. Luckmann od Martinovih peči v obšinsko sobo razgrajati. Morda kmetje in posestniki v podobčinah, ki so svoje dni zapodili Zarkovec in Zabreta, ko sta prišla agitirati proti častnim občanom? Torej kje je vaše ljudstvo, kje so vaši volilci, go spod Zabukovec? Če bi tovarniško vodstvo reklo — od mene odvisno ljudstvo, ej, to bi bilo kaj drugega. Ali da se upa Zabukovec misliti „moje ljudstvo“, „moji volilci“, ko igra pri celi stvari le vlogo tovarniškega agitatorja, to je zopet čisto.

nekaj drugega. Če smaga tovarna, ne smaga Zabukovec, kajti bodi mu na uho povedano: če bi hotela biti naša stranka tako nesramna, tako umazana, tako nizkotno isdajalska, kakor on, bi trebalo od naše strani le enega migljaja — gospodine Zabukovec, le enega migljaja — in vi ne spravite v odmor niti enega odbornika. Mi pa se ne strašimo boja, ker toliko je danes sigurno, da bomo prej ali slej imeli vse v našem tabornu, kar čuti slovensko, in če bi nas tudi usoda v tem boju, od katerega ne odnehamo, za trenotek omajala na manjši delokrog, bo l. 1909 izgledal volilni imenik malo drugače, kakor danes v dobi gradbe nove železnice. Če ste količkaj pogledali davčne iskaze, ste lahko prepričani, pane Zabukovec, da nikdar ne bomo igrali take vloge, kakor vi danes, bodisi da izpadejo volitve tako ali tako.

— **Nezrelost in nezavednost ribniškega kmeta.** Iz ribniške doline se nam piše: Novopečena ljudska stranka je proglasila v volilnem okraju rajnega Pakiža kandidatom gosp. dvornega svetnika Šukljeta. Ta naj bi bil sedaj naslednik blagemu rajnemu, kateri je iz političnih oziror mrzil Šukljeta iz dna svoje duše. Sedanji kandidat se menda najbolj odlikuje s svojo politično baharijo. Sedaj se ta prvi kandidat ljudske stranke baha po šasopisih, kaj je vse storil za dolenjsko železnico No, mi mu radi priznamo, da je imel presej vpliva pri zgradbi te železnice. To smo opazili sosebno ob priliki, ko je bilo rešiti vprašanje, ali naj se za sedem velikih občin zgradi kolodvor v Žiebiču, kar bi bilo velike koristi za celo dolenjsko železnico ali ga naj dobi ena sama graščina. Na drugi strani šlo se je za dolenjski kolodvor! In Šuklje je tedaj delal, strastno delal proti tolikim kmetским občinam v korist trga Ribnice in sosedne graščine, za kar ga je Ribnica izvolila svojim častnim občanom. Sedaj se ta bivši poslanec dolenjskih mest, dvorni svetnik v poklju in graščak na Kamnu zopet približuje Ribničanom, pa ne več tržanom, temveč — kmetom. In ti kmetški volilci ga bodo sedaj izvolili svojim poslancem. Za počti! Nekdanji vladni pristaj je sedaj — proti vladni, ta prejšnji liberalce je sedaj — klerikelec, ta prejšnji „nobelgardist“ se hlina sedaj kmetu in se navdušuje zanj! To je neznačajnost, kateri ni kmalu para. Vsakdo, ki le količkaj politiko zasleduje, bi moral vero vanj izgubiti. A ne tako naši ljudje. Ti ga bodo volili, ker so gospodje v Ljubljani tako zaukazali! In to naj bi bila politična zavednost ter zrelost ribniškega kmeta! Tužna nam majka! Te zrelosti ne dočakamo pri ribniškem kmetu menda še 100 let! Pri prošli volitvi so se nekateri volilci zgovorjali, da uradnika neradi volijo, zato ker je — uradnik, sedaj bodo volili celo penzioniranega uradnika, ki živi ob velianski plači in ki je večini sedanjih volilcev več škodoval, kot jim kdo v 50 letih škodovali samore. Načelnik sedanje ljudske stranke se je nekoč izrazil, da uradniki žro, žro in žro! Naš prejšnji, vsestransko priljubljeni, kmetu s dušo in telesom vdan poslanec, gosp. sodni svetnik Višnjar, je torej žri, no, sedanji politični kameleon l vrste ta najbrž ne žre, ta samo je! Gre se sedaj za podaljšanje dolenjske železnice. Ravnoisti poslanec, ki deluje za podaljšanje železnice iz Novega mesta na Hrvaško, se upa kandidirati v ribniški okoliš, katera mora biti v svojo korist odločno za sveso Kočevje-Črnomelj Hrvaško, ker bi bila ta zveza tudi v drugem obziru dokaj prikladnejša! A kaj to njemu mar! Saj je prepričan, da bi prebrisani ribniški volilci volili na ukaz od sgorej tudi njegov politični škriec! Kmetška samostojnost, oj, kje si še!!

— **„Slovenčev“ deljstvanje o volitvah na Jesenicah.** Čudno je, da ljubljanski „Slovenec“, ki je bližje Medvodam, kakor Jese-

nicam, ne vidi, da v Medvodah župan Smove z zvišajo savičuje obšinske volitve. V medvodski občini je že potekla županova doba meseca maja, pa še vedno niso raspišne volitve. **Slavna vlada je bila opozorjena na to, a se ne zmenil.** Čigava dekla je vlada? Proti častnim občanom na Jesenicah se ujeda „Slovenec“, ne vidi pa kri vice, po kateri so bili v Medvodah imenovani za častne občane ljudje, ki nimajo nobenih zaslug. Klerikaleci so v Medvodah izvolili 12 klerikalcev, da bi v I. razredu imeli zagotovljeno zmago. Med temi so dr. Šusteršič, dr. Krek, dr. Schweitzer, Pfefer, Žitnik, Povše Šuklje in župniki H. rsche, Maršol, Porenta, Dolinar ter kaplan Braje.

— **Lampek v Sori.** Dne 8. t. m. se je prigugal v Soro mali Lampepek meševat. Ta mala postavica se je potem silno nasajala na prižnici nad časopisi. Lampeku leže liberalni časopisi v želodec, pti m ga boče v oči, ker v Sori in okolici prav pridno berejo „Naroda“ in „Gorenjca“, ki sta se pokasala o priliki dogodka z župnikom Bergetom — prava in poštena lista zvesta zagovornika pravice. Lampeka in škofa jezi to. Pa se bodeča morala že privaditi temu, ker v sorški župniji so ljudje trdni in se ne dajo nič več oplasiti od raznih duhovnikov. Zastoj je ves trud, Lampeki! Na široko je potem razkrla dal Lampeka o turških čudežih. Delal je reklamo za Smolnikarjevo čudežno (!) turško (!) vodo. (pravilno — Ljubljano). Trdil je Lampek, da je sam videl, kako so bili ljudje čudežno ozdravljeni po vodi v Lurdu. Lude so se posmehovali temu hvalaču turških čudežev. Neki mož je rekel po pridigi: „Zakaj ni še Lampe omočil svoje noge v turško vodo, da bi se mu poglihal.“ Zvijali so potem še druge šale o Lampku. Le še naj pride v Soro, škofovih nerodnosti ne bode popravil, če še bolj farba ljudi s čudeži. Samo tega ni Lampe povedal, da takrat, ko je v Lurdu čudeže gledal, so ga po Avstriji iskali, da bi ga zaprli, ker je bil obsojen na šest mesecev ječe. To je bil čudež, ko so Lampeta orožniki iskali, on se je pa veselo vozil po Laškem in Francoskem.

— **Smolnikar ali turška voda — v Sori.** Lampe je vse kriplje hvalil turško vodo, v nedeljo pa je že pritekla v Soro turška voda v podobi Luke Smolnikarja. Ta premeteni Luka je zopet take kitati po prižnici, da je že preneumno. O svoji čudežni vodi ni povedal nič, ker si je mislil, saj je Lampe dosti delal reklamo zanj. Pač neumno je, če misli škof, da bode svoje neusmiljeno postopanje proti sorškim župljanom opral s turško vodo. Ljudstvo v Sori je na svoje oči videlo, kam pelje škofova politika. Škof je sovražnik ljudstva, to je pokazal, ker je s silo odstavil župnika Bergeta, katerega ima ljudstvo rado.

— **Boj za slovenske matrike na Koroškem.** Pred kratkim je izšel odlok koroškofjskega ordinarijata krškega, v katerem se nekaterim župnikom, oziroma provizorjem slovenskih župnij koroških zapoveduje, da se morajo odalej voditi župne matrike v nemškem jeziku, dokler vlada ne izda svojega tosaednega navodila. V tem se je dogodil ta le slučaj, ki dovolj jasno osvetljuje naklonjenost koroškega škofa Kahna napram Slovence. Urednik „Mira“, g. Ant. Ekarju, se je 3. decembra rodil sin, ki bi moral biti krščen in čigar kret bi moral biti vknjižen v predmestni župni cerkvi sv. Lovrenca v Celovcu, ker staneje g. Ekarj v tej fari. Ker je bil „Mirovemu“ uredniku snan gori omenjeni odlok in ker je že lani krat in vknjižba njegovega prvega otroka provzročila mnogo hrupa, pisal je pismo škofu dr. Kahnu in ga prosil, naj škof kot predstavitelj najvišje cerkvene oblasti v deželi izreče odločilno besedo, da se sme krat njegovega otroka vknjižiti v župnih matrikah župne cerkve sv. Lovrenca v Celovcu v slovenskem jeziku in to slasti, ker je župnija

sv. Lovrenca v šematizmu krške škofije izkasana kot deojasna. Ako bi se njegovi prejšnji ne ugodilo, bil bi Ekarj prisiljen se pritožiti na ministrstvo notranjih zadev. Dasi je bila ta stvar zelo resna in rujna, se škof zanio ni prav nič zmenil in ni dal g. Ekarju toliko časa nobenega odgovora, dokler ta ni šel sam osebno k njemu, kar se je zgodilo 9. decembra. Škof mu je odločno zavrnil njegovo prošnjo za slovensko vknjižbo, češ, da ne kaže razburjati duhov, ker to bi bilo samo hujškanje! Da bi prepričal g. Ekarja, da nima pravice do slovenske vknjižbe, sklicoval se je dr. Kahn na besede sv. Pavla: „Jed nas ne priporoči Bogu... Glejte pa, da ne bo morebiti naša prostost pohujšanje drugim.“ Z drugimi besedami: Koroški Slovenci ne smejo zahtevati slovenskih matrik, dasi ravno imajo pravico do njih, da ne pohujšajo — razburijo — Nemcev, ker vse skupne sile je treba porabiti v boju proti sovražniku vere! No, g. Ekarj je v kljub besedam sv. Pavla, ki se dajo tako lepo prilagoditi koroškim razmeram v prid Nemcev in škodo Slovencev, vztrajal pri svoji zahtevi in obljubil pritožbo. Iz tega lahko izprevidimo, kakšen ljubitelj Slovencev je koroški škof Kahn, katerega naši klerikaleci ne morejo prehovlati. Sklicuje se na sv. pismo, ker pomen besedi sv. pisma se da vedno tolmačiti na več strani, vedno pa tako, kot je po volji in želji kakega katoliškega škofa, kateremu so pravične zahteve zatiranega naroda slovenskega v pohujšanje in razburjenje Nemcev! Najboljši odgovor na tako govorjenje katoliškega škofa so besede, ki jih je zapisal „Mir“: „Naša neupogljiva volja je, da vztrajamo pri čistem delu in ne odnehamo prej, dokler ne bomo dosegli svojih neoporekljivih pravic!“

— **Zavedne slovenske občine.** Že več slovenskih občin na Stajerskem je sklenilo, da bodo odslej sprejemale uradne dopise samo v slovenskem jeziku pisane in tako naslovljene. Nemške uradne dopise in ukaze sme župan neresenosti vrniti. To je narodna zavednost najradikalnejše vrste! Čm manj popustljivosti, čm manj malomarnosti in komednosti v tem oziru, toliko preje pridejo štajerski Slovenci do svojih pravic in ugleda!

— **Ferdo Tuma** je pretekli teden priobčil že pred meseci napovedano in obljubljeno izjavo, tisto se bojkota „Lubljanskega Zvona“, ki mu jo je baje podal g. dr. Ivan Prijatelj. Nečem raziskovati, v koliko odgovarja ta izjava dejstvom, skliujem se samo na g. Otona Zupančiča, ki je bil navzoč pri razgovoru, ki sem ga imel s dr. Prijateljem; ta dovolj verodostojni svedok je, kakor sem že zabeležil, v našem uradništvu v prisotnosti treh priobčevalcev, da se v razgovoru, ki sva ga imela dr. Prijatelj in jaz v kavarni „Prešeren“, ni nobeden niti z besedico dotaknil bojkota „Lubljanskega Zvona“. Pretekli teden sem imel priliko se razgovarjati v tej stvari z gosp. Josipom Regalijem, ki je naglašal, da so Tumove trditve navadne kombinacije. Možno rad prisluškuje, kar sliši, kombinuje in porabi za list brez ozira na to, dali odgovarja dejstvom. To je že baje opetovano storil in slovenski nekateri gostje v kavarni „Beethoven“, kamor sahaja tudi g. Tuma, so baje že razmišljali, da bi iz kavarne izostali radi — Tume. Sapienti sat! — R. P.

— **„Ose“.** Včeraj je izšla nova številka „Ose“. Velika ilustracija na prvi strani je kaj posebnega. Kaže nam, kako si predstavljajo klerikaleci uspeh splošne in enake volilne pravice: Šusteršič kot „načelnik slovenskega naroda“ — seveda v kardinalski obleki sedi za mizo, za polno mizo, za bogato obloženo mizo in „žre, žre in žre“. Dr. Tavčarja je iz kože del in jo porabil za preprogo, župana Hribarja pa je kot spravljivega liberalca nastavljal kot svojega telesnega strežaja. Kdo more reči, da to ni izborna satira na sanje, ki jih

imajo klerikalci za prihodnost? »Oaa« prinaša tudi mnogo humori- stičnega in satiričnega besedila, v prozi in v verzih.

— **Imenovanje.** Načelnik tu- kajšnje postaje južne železnice, gospod inšpektor Evgen Guttman, je ime- novan za višjega inšpektorja.

— **Edina slovenska sluša- teljica** na dunajskem vseučilišču je gđ. M. Sušnik, korčška Slo- venka, ki se je posvetila filozofskim študijam.

— **Slovensko gledališče.** Iz pisarne »Dramatičnega društva« se nam piše: Radi nastalih ovir iz- ostane danes opereta »Cigan- baron«. Namesto te se poje Rossi- njeva komična opera »Briveo se viljski«.

— **Knjižice „Slava Pre- sernu!“** so nadalje naročili: c. kr. okrajni šolski svet v Gorici 200 vezanih izvodov, g. Jos. Brus, trgovski sodnik v Hotedražici, pa 10 izvodov za tamkajšnje šole. — Zloga knjižice že pohaja, kdor si še misli naročiti brošurico, naj se po- žuri!

— **„Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem“** pri- redi, kakor smo že poročali, jutri, v nedeljo, dne 17. t. m. ob 4. uri popoldne v areni »Narodnega doma« svojo božičnico na korist sirotam in vdovam umrlih tiskarjev. Pri tem sodeluje »Ljubljanska društvena godba«; otroci, tudi netiskarjev, ki pri- dejo v spremstvu svojih staršev, pa bodo obdarovani s sadjem in pecivom ter dobe v to svrhu pri blagajni vsak svoj listek, s katerim pridejo po darilo. Vstopnina za osebo 50 vin, otroci prosti. Ker je namen te prireditve vseskozi dobrodelen, je pričakovati kar največje udeležbe.

— **Pevsko društvo „Ljub- ljana“** priredi v soboto, dne 6. ja- nuarja 1906 v veliki dvorani hotela »Union« velik koncert, spojen s ple- som. Bogati spored te velike prire- ditve objavimo tokom prihodnjih dni.

— **Kipar Ivan Zajc v Pariz pozvan.** Sloveči francoski kipar Henrique pl. Kautsch (po rodu Avstrijec, a naturaliziran Francez), ki ima v Parizu znamenit kiparski atelje, si je potovaje v Rim ogledal v Ljubljani Prešernov spomenik, ter sprejel g. Zajca v svoj pariški atelje. Kipar Zajc odputuje že po božičnih praznikih v Pariz in si na- merava sčasoma ustanoviti v Parizu svoj lastni atelje. Iskreno čestitamo g. umetniku in da bi se tudi v prvi metropoli današnje kiparske umetno- sti pogostoma spominjal svoje ne- hvaležne domovine.

— **Vžigalice „Lege na- zionale“** prodaja v Ljubljani trgo- vec v Šelenburgovih ulicah Stacul in jih celo vsiljuje slovenskim od- jemalcem. To je skrajna nesramnost in predrznost, a vkljub temu smo prepričani, da ga bodo Slovenci že nadalje prav pridno podpirali in mu nosili svoj denar. Kje je tu narodni ponos in slovenska zavednost?

— **Znan nemški izziivač** je sin bivšega talovadaega učitelja Schmid, kar spričujejo razne afe- re, ki jih je že imel s Slovenci in o ka- terih so govorili že tudi časopisi. V četrtek zvečer je Schmid sedel v vinski kleti hotela »Union«, kjer so se mu nemški živci tako razburili, da je jel razgrajati in brez pover- livo slovenske goste a svinjami. Na te psovke sta dva Slovenca re- agirala a pošteniimi klobutami in G- rmanu Schmidu bi se bilo še la- go goščilo, ako bi ne bil, spregledajoč položaj, odkuril pravčasno urnih pet. Dobljene zaupnice bodo morda Schmidu proušile, da se ima v na- vzročnosti slovenskih gostov vesti do- stojno in da jih ni varno žaliti brez kazni!

— **Slovensko pevske dru- štvo v Nemčiji.** Upravni odbor »Zveze slovenskih pevskih društev« je dobil zelo zanimivo poročilo iz Berge- Borbecka na Westfalskem od tamoš- njega slovenskega delavskega pevskega društva »Ilirija«. Poročilo navaja podatke o društvenem življenju in pri- laga tiskane plakate in vabila s spo- redom društvenih nastopov. Moški zbor šteje 40 pevcev, ki goje sredi Nemčije slovensko petje in tamburanje. Pri enem takih nastopov so izvajali med drugim Ipavčev »Domovini«, Nedve- dovo »Ljubzen in pomlad«, dalje »Ja- dransko morje« in »Zrinjski Franko- panko«. Društvo, ki je oblastveno po- trjeno, nastopa s posebnimi čepicami in društvenimi znaki. Soditi po foto- grafiji, so sami mladi, inteligentni in energični slovenski fantje. Pristopiti so hoteli k naši »Zvezi slov. pev. društev«, a upravni odbor jih žal ni mogel spre- jeti, ker se po pravih moramo omejiti na slov. pevska društva v Avstriji. Pač pa naše pevske brate v Nem- čiji drugače lahko podpiramo. Sedaj si nameravajo omisliti dru-

štveno zastavo in obračajo se do rojakov v Avstriji za pod- poro v to svrhu. Zanimivo je, kako pišejo glede zastave. »Naznaniti vam moramo tudi, da smo 15. oktobra pri- odborni seji sklenili, si priskrbiti dru- štveno zastavo, ker le potem bi naše društvo ponosno nastopalo, ko bi en- krat vibrala pred nami slovenska za- stava. Zato smo se takoj dela popri- jeli ter upamo, da bomo našo željo tudi dosegli... Da se nahajamo v hudih stiskah nemške oblasti in da nam je težavno obdržati naše društvo, bo- dete lahko verjeli. Radi tega imamo velike stroške. Ker pa stojimo trdni za naš slovenski na- rod, hočemo si postaviti steber, pod katerim bočemo zvesti ostati slovenski ma- teri! Torej v ta namen se priporočamo našim rojakom v Avstriji. Vsak dar ali vsak pripomoček, ki ga sprejememo, ho- čemo v »Slovenskem Narodu« potrditi in zahvaliti.« — Upravni odbor »Zveze slov. pev. društev« se obrača do vseh pevskih in drugih društev, kakor tudi do posameznikov, da blagovole kaj ma- lega prispevati za te naše pevske brate v daljni Nemčiji. Darove sprejema »Zveza slov. pevskih društev« v Ljub- ljani. — Gospod dr. Ivan Oražen je prvi daroval 10 K.

Upravni odbor »Zveze slov. pev. društev«

— **Gorenjski osebni vlak,** ki zavira promet ali never- jetno pa vendar resnično. Na progi Trbiž—Ljubljana imamo nam- reč osebni vlak št. 1713, ki odhaja brez posebnih vzrokov vsak dan ob 5. uri popoldne iz Trbiža in prihaja še bolj nerazumljivo ob 8.06 uri zvečer v Ljub- ljano. Z voznim redom tega vlaka ni ustreženo niti potnim ljudem velikega prometa, ki si žele morebiti zvez z Ljubljano, ali iz Ljubljane dalje, niti potnikom lokalnega prometa cele dolge in ravno za poslednji promet prevažne proge Trbiž—Ljubljana.

Prvoimenovan potnikom velikega prometa dohaja ta vlak na eni strani prepozno za zvezo z Ljubljano, na drugi strani pre- hitro za zvezo iz Ljubljane, dalje, ker po osmi uri zvečer ni mogoče izvršiti v Ljubljani nikakega opravka, zamujeno je gledališče, koncerti itd. Za zvezo pa odhaja iz Ljubljane prvi vlak šele ob 9.53 zvečer (1. brzovlak na Dunaj). Drugoimenovanemu lokalnemu prometu, ki bode po otvoritvi nove železnice bo- hinjske proge prvi in glavni pa nesrečni vlak s št. 13 ne samo prav nič ne uga-ja temuč ga naravnost zavira, kar je gotovo v sedanjih časih, ko se vse navdušuje za povzdigo osebnega pro- meta v lepih planinskih pokrajinah skoro neverjetno. V poletnih časih torej, v glavni dobi potovanja, imamo sicer na Gorenjskem vlake, ki odhajajo po- zneje proti Ljubljani in ki vsem po- tnikom izvrstno uga-ajo in so vsled tega tudi prenapolnjeni, pa žal so to le vlaki ob nedeljah in praznikih, druge dni med tednom pa gorenjski izletniki in vsi Gorenjci po odhodu grajanega vlaka tudi v najlepši dobi poletni od- rezani do 3.23 ure v jutro od Ljubljane, vsled česar se med tednom vsakdo premisli izleteti v najbližnje kraje pre- krasnih gorenjskih planin. Ako pa po- mislimo, da so najlepše točke teh planin pokrajini, ob višjih postajah Trbiž—Ljubljana, potem je umljivo, da med tednom mnogim premnogim ni mogoče poletiti takorekoč v kraje pred pragom lastnega domovja. — Izvemši nekaj več kot 2 meseca pa smo v lokalnem prometu petek in svetek na a prez- gočni radni vlak proti Ljubljani in je toraj uničen tudi lokalni promet potem tako nerodno vozječih vlakov. Vsled nedostajanja časa in gori naved- nih vzrokov, ki veljajo tudi tukaj v popolnem obsegu s. obratno ravna- teljstvo in vse vplivne p. n. gospode prosimo nujno za odpravo tega nedo- statka, tako v dobrem smislu za potu- joče ljudi, kakor tudi v lastnem inter- esu železnice same, ter naj blagovolijo urediti vozni čas večkrat omenjenega vlaka št. 1713 tako, da bode celo leto dohajal kolikor mogoče pozneje v Ljubljano.

— **Izredni poštni promet o Božiču.** V božičnem času se bode od 21. do 24. t. m. podajale uradne ure pri tukajšnji poštni po- stajati vožne pošte in sicer tako, da se bodo od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer brez uredelke sprejemale pošiljave. Občinstvo se zaradi tega z osrcom na lastno korist, kakor tudi glede na to, da pošti om goči njeno t- žavno nalogo lažje in ugodnejše rešiti, nujno povablja, da prinese ko- likor mogoče že v dopoldanskih urah ali vsaj kmalu popoldne po- šiljave na pošto, ako želi, da se še isti dan odpošljejo. Zelo se priporoča tudi v pošiljatev prileti še drugi tak naslov, ker je potem, ako se odpre, pošti mogoče dostaviti jo, tudi če bi se zunanjí naslov izgubil ali pa tako izbrisal, da ga ni mogoče več brati. Da bode mogoče dohajajoče po- šiljave hitreje dostavljati, se posamezne stranke kar najljubše prosijo, do- stavljalec poštnih pošiljatev, kolikor mogoče hitro in nemudno odpraviti,

t. j. hitro podpisati oddajne listke in poravnati pristojbine, kajti vsako tu- di namenjše zdrževanje savi- ra ob- šutno ves promet. Sicer pa opozar- jamo občinstvo na razglas poštnege in brzojavnega ravnateljstva v Trstu, kateri razglas smo pred kratkim pri- občili.

— **V Litiji se ustanovi „Sokol“**! To vest smo z veseljem pozdravili, kajti za Litijo bode „Sokol“ zares velevažnega pomena. Ker je pa Litija v oziru stroškov premajhna za tako društvo, se prosijo cenjeni rodo- ljubi, naj bi priskočili na pomoč čilim narodnim braniteljem. Vsak najmanjši dar bode s hvaležnostjo sprejet in naj se vpošlje na pripravljali odbor „Litjskega Sokola“! Na zdar!

— **„Akademija“ v Idriji.** K kor smo že javili, je začela „Aka- demija« v Idriji z javnimi potudnimi predavanji v nedeljo dne 3. t. m. Predaval je g. prof. M. Pirc o vse- miju. Naslednjo nedeljo je govoril isti predavatelj o postanku in raz- voju naše zemlje. Vsako predavanje je obiskalo do 400 ljudi, ki so s ve- likim zanimanjem poslušali temeljito, strokovnjaško obdelana izvajanja g. profesorja Pirca. V nadaljevanje obah- trva govori prihodnjo nedeljo dne 17. t. m. gosp. ravnatelj Š. Beuk o razvoju in življenju živali in rastlin. Vsako predavanje se vrši v telovad- niici mestne realke in se začne ob 4. uri popoldne.

— **V Stari Loki** ima prihod- njo nedeljo ododni predsednik mla- deniške Marijine družbe poučno predavanje o rišetu.

— **Ljudska predavanja v Kranju.** Tretje ljudsko predavanje se vrši v veliki daljnični dvorani dne 17. t. m. ob 9. uri zvečer. Predava g. prof. Makso Pirnat: »Življenje in delovanje An- tona Linhartca.« — Vstop vsa- kemu prost.

— **Javno predavanje** bo v nedeljo dne 17. t. m. v salonu gosp. Windischerja v Kandiji. Preda- val bo g. Franjo Pirc o zanimi- vem viharju na Kvarneru l. 1903 in Avstrijski Rivieri. Začetek ob 7. uri zvečer.

— **Sokol v Mariboru** Jutri, v nedeljo popoldne predava v Mariboru dr. Vladimir Ravnihar, starosta »Slovenske sokolske zveze« o temi: »Kdaj, kje in kako ustanav- ljajmo sokolska društva.«

— **V Orniovem župano- vanju nekaj smrdi.** Ptjski ob- činski svet je imel 13. t. m. shod, ker se je več volilcev pritožilo proti Orni- govemu paševanju na namestništvo. Na shodu se je tozadevna afera prikrivala, le Ornig se je izreklja — zaupnica.

— **Društvena vest.** Deželna vlada je vzela na znanje premenitev društva »Narodni dom« v Trziču po vsebini predloženih statutov v zmislu društvenega zakona.

— **Pol milijona ur** je pre- teklo do danes zjutraj ob 6. uri, odkar je Franc Jožef nastopil vlado kot cesar avstrijski. Te ure je izračunal kavarnar Anton Baccolich.

— **Akademsko tehnično društvo „Triglav“ v Gradcu.** Velika slavnost, katero priredi akad. teh. društvo »Triglav« o priliki svoje 30-letnice, se vrši dne 4. sve- čana 1906 v Celju. Slavnost obeta biti, kakor nam že kažeje priprave, v resnici nekaj izvanrednega!

— **Hudo izkušana rodbina.** Nedavno smo poročali, da se je 17letna hči višjega revidenta državne železnice v Beljaku, Roza Lorenci, ustrelila za- no s svojim ljubčkom. Njena sestra Elza, ki je za to razmerje že prej ve- dela, ne da bi kaj povedala staršem, je vsled žalosti zblaznela. Pred leti je zblaznel tudi najstarejši sin nesrečnih teh staršev.

— **Premoženje češkega naroda.** Danes deluje v Pragi 15 bank in 56 podružnic na Češkem, Mo- ravskem, Slezkem in drugih avstrijskih deželah. Premoženje vseh praških bank in posojilnic je znašalo leta 1903. 2165 milijonov kron = 1 1/2 milijarde več nego leta 1888. Številke govore menda dovolj jasno!

— **Iz Opatije** se nam piše: V ponedeljek dne 11. t. m. zjutraj je umrla na Dunaju znana bogatašica grfica Laura Hanekl von Donners- mark, ki ima v Opatiji veliko po- sestev. Kako se zdaj govori, je umrla grfica zapustila svojo posest v Opa- tiji to so vile »Neptun«, »Rozarija« in »Arca« nemškemu cesarju Viljemu. Morda zna to biti povod novemu na- predku Opatije. — Tukajšnji okrajni glavar Alfred vitez Mancussi pride kot policijski ravnatelj v Trst. Kdo pride na njegovo mesto smkati se še ne ve Res, da moramo bti Man- cussiju hvaležni za precej stvari, ka- tere je storil na korist Opatije ali imel je tudi grdo navado, da se je preveč mešal v stvari, ki bi jih mor- al pustiti na strani.

— **Drsanje po ledu.** Drsalni prostor pod Tivoli je vsled nizke tem- perature zadnjih dni dobil tako močno ledeno plast, da bo mogoče najbrž že

prihodnji teden pričeti z letošnjo sezono. Izdaja listkov (tudi letnih) se vrši pri društvenem slugi ob drsalnem prostoru, in sicer do otvoritve drsanja v zgornjem paviljonu, pozneje pa pri blagajni ob vходу. Cene letnih listkov: za posa- mezne člane 9 K, družinski listki za posamezne osebe 6 K; razen tega za novo vstopajoče člane v prvem slučaju vpisnina 2 K, v drugem pa 1 K. Se- zonski listki za drsače stanejo 2 K.

— **Tatvina.** Karlu Neugebauerju je bilo v nekem prenočišču v Kolo- dvorskih ulicah ukradenih 10 K. Osum- ljence je znan.

— **Povozil** je včeraj popoldne nekci hlapec v Vegovih ulicah 72letno Nežo Prosenovo in jo na glavi in no- gah tako poškodoval, da so jo morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Srna se je ubila.** Kakor smo že predvčerajšnjim poročali, ješla iz vrta gosp. dr. Slajmerja mlada srna. Tekla je čez Sv. Petra most in se zatekla na Grad, kjer je skočila čez stare »šance« in se tako polomila, da ni mogla več naprej. Da se ni preveč trpinčila, so jo zabodli.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo na Prusko 31 Hrvatov, 22 zidarjev je šlo v Gorico, 18 Hrvatov je pa prišlo iz Bohinja.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer koncert v »Narodni kavarni« (Gospoške ulice). Začetek ob 9 uri. Vstop prost. — Jutri zvečer je v hotelu »Ilirija« (Koledvorske ulice) društveni kon- cert za člane. Začetek ob 8 uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plašajo 40 vin.

— **Šramel-godba** koncertuje danes zvečer v restavracijskih in ka- varniških prostorih hotela »Ilirija«. — Jutri je zajtrkovalni in večerni koncert v goski pivarni. — Po- popoldne ob 4 uri koncertuje »Šra- mel-godba« v »Švicariji«.

— **Tedenski izkaz** o zdrav- stvenem stanju mestne občine ljub- ljanske od 3. do 9. decembra 1905. Število novorojencev 20 (= 277‰/00), umrlih 18 (= 249‰/00); med njimi so umrli za letošo 4. vesed nedelje 1, za različnimi boleznimi 13. Med njimi je bilo tujcev 8 (= 444‰/00), iz zavodov 9 (= 500‰/00). Za infekci- znimi boleznimi so zboleli in sicer za tifusom 1 za vrtico 5 oseb.

— **Jugoslovanske vesti.** Srbska subvencionirala reškemu »Novemu Listu«. Pred meseci je »Hrvatskem Pravcu« neki Argus v dolgi vrsti člankov sumnil reški »Novi List« in njegovega urednika Fr. Supisa, da dobiva iz dispozi- cijskega fonda arbske vlade letno sub- vencijo 20000 K. Argus je sprva ba- hato naglašal, da lahko vse to do- kaže in da bo v tej zadevi itak neki srbski poslanik interpeliral v srbski skupščini. Ko je pa urednik Supilo prijel »Hrvatsko Pravco« za ušesa in ga izročil sodišču, je Argus umolknil in »Hrvatsko Pravco« je v stiski samo priznalo, da je bilo prevarjeno. Da naspovedane interpellacije o srbski skupščini tudi ni bil, se razume samo od sebe. S-daj je prišlo na dan, kako je nastala vest o srbski subvenciji »Novoga Lista«. Stvar se je dogodila takole: V Niš je došel neki trgovec petiš, rodom iz Sa- morbora in po mišljenju zagrizen Frankovec. V družbi s S-bi seveda ni kazal svojega mišljenja, marveč je naglašal, da je tudi on za slogo, in da bo to slogo pokvaril »Novi List«, ki pše pretirano Srbo so moža poznali in eden izmed njih se je iz- razil, da vo, za kaj »Novi List« tako piše, ker je subvencioniran od ar- bske vlade. »Kako to veste?« je vpra- šal ves vzradošen dotični Franko- vec. »Ker sem narodni poslanec; Bo- rivoj Popović je moje ime« je odgo- voril Srb, ki je Frankoveca seveda nabrajal. Dugi dan je agent poiskal namišljenega poslanca in ga prosil, naj vradi obče slovenske stvarja vložil interpellacijo v skupščini radi subvencije. Srb je to seveda obljubil, na kar mu je agent v znak »rodol- ljubja in prijateljstva« daroval kra- sen etui za cigarete. Agent je na to odstopoval in sporočil ta dogodek »Hrv. Pravcu«, ki je vse veselo za- suho ziato in jelo pod šifro Argusa napadati »Novi List« in Supisa. — **Taka blamaža!**

— **Stranke v Črnogor- ski narodni skupščini.** Kakor je znano, so Črnogorci pretekli me- sea volili poslanca v narodno skup- ščino. Izvoljenih je bilo 61 poslanev. Desi še v Črni gori ni organizovanih političnih strank, vendar se delo iz- voljeni poslanci v dva tabora. V enem taboru stoji stari patrijarhalni Črnogorci, ki politično sicer niso or- ganizovani, a so vsled patrijarhalne zajednice resno vezani drug na dru- gega; na čelu teh stojija vojvodi Janko Petrović in Lazar Su- čević. V drugem taboru se nahajajo mladi posilanci, neobraženi ljudje, ki po svojih intelektualnih sposobnostih visoko nadkriljujejo prve. Nemoči- nejše osebe v tem taboru so Mitar

Gjurović, Milo Dožić in Mi- hajlo Ivanović. — **»Slotodac«,** ki izhaja vsak teden v Splitu kot organ hrvatske demokratske stranke v Dalmaciji, ima redne dopisnike v Zagrebu, Ljubljani, Beogradu in Sofiji in pri- občuje njihova pisma pod zglavljem »Slovenski jug«. »Slotodac« je jela šele letos izhajati in zagovarja navdušeno jugoslovansko edinstvo. Dasi list gotovo ni sijajno financiran, vendar si je oskrbel dopisnike v vseh jugoslovanskih cen- trih, a čemer se ne more ponasiti niti eden drugi jugoslovanski ča- sopis.

— **Srb — ruski vrhovni gubernator Turkestana.** Srb Dejan Subotić, ki se je v rusko-japonski vojni odlikoval z iz- redno svojo hrabrostjo in zato bil imenovan za generala v ruski vojs- ki, je postal sedaj vrhovni gubernator Turkestana.

— **Najnovejše novice.** — Velik požar. V Rebrovahu pri Dun. Novem mestu je zgorela velika predilnica. Škode je pet milijonov kron. 500 delavcev je brez zaslužke. — Koreja je odpoklicala svoje konzule iz Kitajske ter bo korejske zadeve upravljala Ja- ponska.

— **Pri nadvojvodi Otonu** je nastopilo zastupništvo krvi.

— **Zaradi draginje mesa** v Berlinu je magistrat dovolil de- lavcem 50 mark, n. ž. n. uradnikom katerih plaša ne preseg 2000 mark, pa po 75 mark draginjske doziade.

— **Dva osebista** sta zgoreli pri požaru sladkorne tovarne tvrdke Redlich v Gödingu.

— **Kuga** se je pojavila v nekem obmorskem kraju na Portugalskem. Do- sedaj so umrle štiri osebe.

— **Sina** in sebe je ustrelil zlatar Jerzabek v Pragi.

— **Defraudanta** pri reški banki, Bertoli in Szanto, katerih prvi je dobil eno leto ječe, drugi je pa bil oproščen, sta dobila vsled priziva državnega pravdnistva pri drugi inštanci Bertoli 3 leta, Szanto pa 2 leti ječe.

— **Brezžični telefon** sta iz- našla brata Zamechi. Pri poskusih se je govor na 300 m izbornu slišal.

— **Kako visoko lete ptiči.** Sloveči ornitolog Gätke, ki opazuje že mnogo let letanje ptic, je mnenja, da večina ptic med selitvijo leti 3000 do 5000 metrov visoko. Temu pa oporeka pl. Lucanus, čed, da zrakoplovi le redkokdaj dobe v višini 400 m ptice. Najvišje so opazovali nekake orla, namreč v vi- šini 3000 metrov, škripanca 1900 m, vrane v višini 1400 m. Lucanus je mnenja, da je v višini več tisoč metrov zrak še tako tisek, da bi prhutanje s peruti ne zadelo na do- volj odpora; še v večji visokosti pa bi ptici tudi ne mogli prenašati zelo nizke temperature, ki vlada trajno v taki visokosti. Vendar je Humboldt dokazal, da se kondor vadgne celo v višave 7000 m. Na 4500 m visoc- kom Gato paxu je namreč v del nad seboj tega orjaškega ptiča kot komej vidno ptico. Seveda je treba tudi vedeti, da se kondor sploh šele na- haja v gorah nad 3000 m visokih.

— **Raztresen profesor** Na- davno v Oxfordu umrl členjak John Bardon-Sarderson si je kot zdravnik in pisatelj medicinskih raz- prav stekel velike zaslage. Slovel pa je tudi zaradi svoje raztresenosti. Nekake večera je bilo k njemu po- vabljenih več prijateljev k večerji. Žena ga je zprosila, naj pelje goste v obednico. Ko pa je nato prišla za njim, je videla, kako je profesor go- stom oblažil suknje, jim pokrival klobuke ter jim podajal roko v slovo. Bil je mnenja, da je večerja že mi- nila. — Drugič je prišel za par dni k njemu na obisk neki sorodnik. Ko sta se šla prvi dan skupaj sprehajati, ter prišla nazaj do profesorjeve hiše, je rekel Bardon sorodniku: »Zelo rad bi vas povabil, da bi pri meni preno- čili, a imam sorodnika na obisku«.

— **Kongres postopačev.** Dne 22. m. m. so priredili moskovski postopači v predmestju shod na pro- stem, da se posvetijo o raznih sta- novskih zadevah. Shoda se je udeležilo kakih 600 postopačev po poklien. Shod se je »dostojno« razvijal, le včasih je prišlo velike nasprotnega mnenja do kratkih spopadov. Po daljšem posveto- vanju so celo mesto razdelili v okraje ter določili osebe, ki smejo v poedinih okrajih nemoteno »delovati«. Splošno pa so bili vsi zagovorniki zadovoljni z dosekanji uspehi.

— **Največji zvon** ni v Kremlju, temuč v industrijskem mestu Haka na Japonskem. Zvon je bil vlt leta 1903 v spomin na prince Šotoku, ki je živel pred 1300 leti. Šotoku je bil namreč zelo goreč razširjevalec bud- hizma. Z zvon so darovali Japonec nad 150000 svojih bakrenih gredal.

— **Dalje v prilogi.**

Zvon je 26 devljev visok, obseg mu je 54 čevljev, v premeru je 16 devljev širok, debel je skoraj dva devlja in tehtja 114 ton.

*** Morilec avstrijske cesarice Lucheni** kaže, kakor se poročila iz Gofa, znamenja umobolnosti, vsled katerih vrši največje silovitosti. Pred kratkim je hotel jet niškega ravnatelja umoriti, zdaj je pa izvršil isti poskus nad nekimi pastikom. Več dni je Lucheni silil muliral, da je bolan. Nekaj večera ga je našel poznati nezvestnega ležati na tleh ob lice. Ko se je s Lucheni nad jeto, zgrabil ga je za vrat, vrget ob tla in hotel proti odprtim vratom. Tu pa je padel v roko ravno došlemu drugemu pastniku. Razvnel se je ljut boj, koncem kojega se je posrečilo Lucheni premagati in ga s verigami privezati k zidu.

*** Čuden šepar.** Redovno rimsko prebivalstvo je zadnja tedna na čuden način zabaval neki Poljak, ki so ga smatrali za zelo bogatega. Vozil se je včasih v prekrasni damski toaleti, drugič v najmodernejši moški modi. Zadoja dni je zopet govoril vesele Rim o Poljaku. Zgledil je bil neresen, a ne noč ter zapustil nad stotisoč lir dolgov v hotelih, savoznikih, avtomobile, krojače itd.

*** Čudna pozabljivost.** V Bordeauxu so nedavno uradno preiskovali prostore v justični palači. Pri tem se je dogajalo, da se je pred 10 leti konfiskovalo pri anarhistih par tucatov nevarnih dinamitnih patron in bomb. A to nevarno razstreljivo se je pozabilo v kleti. Lahko si mislimo, kako razburjenje je nastalo vsled tega med uradniki, ki so celih deset let mirno uradovali nad tako nevarnim materialom. Brž so poslali po topničarje, da so z največjo previdnostjo odpeljali razstreljivo. Nekatere bombe so bile take, da bi jih najmanjši sunek raznesel. Koder so razstreljivo vozili, so ustavili celo tramvaje. Uvedla se je seveda stroga preiskava, da se najde pozabljivi uradnik. A po desetih letih bo to malo težavno.

*** Zaročnica španskega kralja.** Kakor pišejo londonski listi, ni dvoma, da se španski kralj Alfonso zaroči s battenberško princezino Ano. Princezinja je nečakinja angleškega kralja Edvarda in ljubljena bivše francoske cesarice Eugénije, ki je tudi njena kumica ter ji tudi zapusti celo svoje ogromno premoženje. Prvotno je cesarica jako iskreno ljubila njeno mater, princezino Beatrico ter želela, da bi se z njo poročil njen edini sin Louis. Ko pa je ta umrl v Afriki, prenela je vso svojo ljubezen na izbrano si snoho, a sedaj pa na njeno hčerko Ano.

*** Klub modelov.** V N w Yorku ima mnogo žensk prav lepe dobrote kot modeli za slikarje in kiparje. Lepe ženske lahko na ta način zaslužijo 20 do 30 dolarjev na teden. Ravno kar se je za te žive ženske modele ustanovil klub, katerega članice smejo biti le slikarice in ženske modeli. Članice plačujejo 1 dolar na leto. Moški umetniki morejo biti le plačujoči člani, za kar pa določa pravica, prihajati v klub ter s izbira te modele — na posodo. Klub posreduje, da dobi vsak mesec po 130 modelov stalne zaslužke. Po dnevnem delu pa se modeli zbirajo v umetniško urejenih klubovih prostorih na odpočitek.

*** Bogata reva.** V Parizu je tle dni umrla starica, ki je že mnogo let uživala ubožno podporo. Ubožna uprava je poslala po starkini smrti enega svojih članov, da razproda njeno ropotijo v pokritje pogrebni stroškov. Ko so odmaknili od zidu napol strohnelo omaro, našli so škattijo, v kateri je bilo vrednostnih papirjev za stotisoč frankov. O najdbi so se brž obvestili starkini sorodniki, sami pravi reveži.

*** Madžarizacije ogrske armade v praksi.** Pri 33. peškopuku v Aradu je polovica častnikov rumunske narodnosti, ker je polk pravzaprav rumunski. Rumunski častniki so nedavno v častniškem kaznu zahtevali, naj se naroči tudi rumunski časopis »Tribuna«. Tej zahtevi so se uprli madžarski častniki, češ, da je »Tribuna« protimadžarski list, ki deluje proti nedotakljivosti madžarske države ter je bil zaradi tega že večkrat saplenjen. Rumunski častniki so nato izjavili, da je »Tribuna« cesarju vdan list in prijatelj cesarske armade, dočim je v kaznu dosti madžarskih častnikov, ki so notorno znani kot sovražniki cesarske vojske in dinastije. Ako se »Tribuna« ne naroči, izstopijo vsi iz kazna.

*** Koliko velja volitev predsednika v Ameriki.** Za volitev predsednika Roosevelta in podpredsednika Fairbanka se je izdalo 6.200.000 K. Najdražja volitev je bila, ko je bil Cleveland drugi izvoljen za predsednika. Izdalo se je 200 milijonov K.

*** Ljudsko štetje na Nemškem.** To dni se je vršilo na Nemškem ljudsko štetje, ki je vsakih pet let. Dasi rezultat še ni znan, lahko

se že vnaprej reče, da je število prebivalstva doseglo 60 milijonov. Kako rapidno se množijo prebivalstvo Nemčije, dokazujejo sledeča števila: leta 1816: 24.851.396; 1834: 30.608.698; 1852: 35.929.691; 1871: 41.058.804; 1875: 42.727.360; 1880: 45.234.061; 1885: 46.855.704; 1890: 49.428.470; 1895: 52.279.901; 1900: 56.345.014.

*** Japonska palača belgijskega kralja.** Kralj Leopold si je sgradil v parku Laeken japonsko palačo. Pohštvo, ornamente, ki paraka dela, slike, druge umetnine, celo strebo so izdelali odlični japonski umetniki v Tokiju. Palačo razsvetluje nad 2000 električnih luči. V tej palači namerava prihodnje leto prirediti kralj velikanska svečanost na čast perziskemu šahu.

*** Pavel Maurice.** V Parizu je tle dni umrl pešak Pavel Maurice, star 86 let. Pokojni je bil najboljši prijatelj in tovariš Aleksandra Dumasa, čenem pa tudi Viktorja Huga. Po Hugovi smrti se je Maurice posvetil popolnoma nalogi, da izda Hugovo literarno zapuščino in da zbere zbirko spominov in predmetov, ki se tičejo velikega romanopisca. Iz res je usanovali sloveči Hugov muzej v Parizu. Tudi sam je spisal mnogo romanov, ki pa so danes že večinoma pozabljivi.

*** Škrib,** kaj naj kupimo za Božič, pogosto ni prav majhna, izgine pa takoj, čim se spomnimo znanih delnikov za moške in ženske: »Romulus in Remus.« Ker se mnogo ponarjajo, je treba paziti, da sta v tkani v blago vsakega delnika ti imeni. Glej inserat.

*** Tirolski sodnik.** V uradnem listu »Bote für Tirol in Vorarlberg« je bilo dne 2. t. m. štati sledeča dva sodna razglasa: 1. Lenart Moser, rojen 22. septembra 1879, nezakonski sin Magdalene Moser v Kundlu, se je vozi dne 3. avgusta 1902. v družbi bratov Jakoba in Boštjana Reiter in železniškega uradnika Zagersbacherja v dolnu po narasli reki in med Breitenbachom in Kundlom, padel je v narasle valove pred očmi cele družbe ter utonil, ne da bi bili našli do danes njegovo truplo. 2. Lenart Moser se poziva, da se zgasi pri podpisnem sodišču ali pa na kak drug način obvesti sodišče, da še živi. Bo-li prišel?

*** Mož s tremi rokami.** Kriminalni policist Brumme je nedavno na kolodvoru v Berlinu opazoval mladega moža, ki se je sumljivo gnetel okoli potnikov. Čez levo roko je nosil položeno veliko ruto ogrinjačo, dočim je imel desnico v sprednjem žepu dragecena kožuha. Na svoje veliko začudenje pa je policaj hipoma zapazil, kako je svignila med ogrinjačo — tretja roka ter se pogreznila neki dami v žep. Seveda se je sedaj začel policaj izredno zanimati za ta svetovni čudež s tremi rokami. Ko je ta zopet segel s tretjo roko neki dami v žep, ga je policaj zgrabil in odvedel na stražnico. Tam so mu levo roko odvzeli, ker je bila lesena. S pravo levico pa je navihanece segal v žepu svojim žrtvam. Tat je Vasil Paslaci iz Rusije.

*** Dvoboj.** Nekajega znanega ameriškega sodnika je neki član kongresa pozval na dvoboj. Sodič je pogumen mož, toda principijalni nasprotnik dvoboja. Olgovoril je: »Vprašal bom svojo ženo za svet; ako pritrji, sem vam na razpolago.« — »Strahopetski!« je kričal poslanec — »Moj ljubi gospod,« je odvrnil mirno sodnik, »ako bi o tem ne bili že vnaprej trdno preprčani, bi me pač ne bili nikdar pozvali na dvoboj!«

*** Država brez plemstva, redov in naslovov** je Norveška. Edina plemiška rodbina v državi je baron Wedel Jarlsberg, sedanjí poslanik v Kodanju. Sicer pa plemske naslove in rede na Norveškem naravnost zanikajo. Pravi Norvežan ne mara reda, tudi inozemskega ne. Zato pa je bila deputacija, ki je prišla nedavno po novega kralja v Kodanj, v veliki zadregi, ko je dobil vsak član po en danski red. Predsednik deputacije je moral z vso odločnostjo nastopiti, da so si njegovi člani pripeli podeljene rede. Doma so jih seveda takoj odložili za vedno. To je menda napotilo tudi Dance, da so v zadnji seji drž. zbora sprejeli predlog, naj se odpravijo plemstvo, naslovi in redi.

*** Cesarica in kmetica.** Nemška cesarica je bila nedavno v masnem obmorskem mestu ter zapazila na trgu staro kmetico, ki je imela še popolnoma črne lase. To je cesarico tako zanimalo, da je pristopila h kmetici ter jo vprašala: »Koliko let imate, mamica?« Mesto odgovora vpraša žena cesarico: »A kolko let imate vi, gospa?« — »Jaz 47.« je odgovorila cesarica. Starica je prezirljivo odvrnila: »Moj bog, šele 47 let, pa imate že tako sivo glavo!«

*** Proti stiskanju rok.** V Lisabonu se je ustanovilo društvo proti stiskanju rok; društvo hoče odpraviti navado stiskanja rok pri pozdravu iz sanitarnih ozirov. Članarino, ni treba

plačevati, pač pa zapade vsak član globi 20 vinarjev v prid društveni blagajni, ako se pregreši proti načelnim pravilom društva. Zato pa spremlja člani upanje, da čez noč obogate. Iz glob se namreč kupujejo srečke, katerih vsakojaki dobitki se razdele med člane. Vsled tako ugodnih pogojev društvu naglo narašča število članov.

*** Odkrijte sel** V Milanu so pričeli v gledališču neizprosen boj proti pokritim damam. Med predstavo je nastal te dni tako hrupen protest, da je gledališni ravnatelj stopil pred zastor in prosil občinstvo za potrpljenje, češ, da bo prosil oblasti, da prepovedo damam klobuke v gledališču. Nekatere dame so se vdale ter se odkrile, druge pa so glasno zabavljale zapustile gledališče.

Književnost.

„Učiteljski Tovariši.“ St. 50 Vashina: Vabilo k seji upravnega odbora »Zveze avstr. jugoslav. učit. društva«. — Učiteljice, ne zaostanimo za tovariši. — Naš denarni zavod. — Dar — 25%! — Regulacija učiteljskih plač v deželni zboru gorikem. — Spodnještarske ljudskošolske razmere. — Ureditelj učiteljskih plač v Dalmaciji. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Uradni raspisi učiteljskih služb. — Inserati. — Ivan Matko. — Članimiveti križem sveta.

*** Novo delo A. Askerca.** V založbi L. Schwentnerja je pravkar izšlo novo veliko pesniško delo A. Askerca »Mučeniki«, ki vzbudi gotovo veliko senzacijo.

*** Narodne pesmi z napavi.** Nahal in uredil za mešan zbor Janko Žirovnik. Te približljene in obse znane zbirke je izšel zdaj III zvezek v zlogi Otona Fišerja v Ljubljani. Zvezek obsega 30 krasnih narodnih pesmi. Tisk je lišen in natančen.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Revolta v tukajšnji prisilni delavnici. Dne 21. rožnika t. l. vršila se je pri tukajšnjem dežel. sodišču prva kazenska razprava proti prisiljenec Juliju Tomšiču, Leandru Monasu, Janezu Severju, Ernestu Jakobinu, Andreju Resiču, Lambertu Weberju, Ivanu Wattovazu, Janezu Reisingerju, Francu Küchlingu, Bernardu Krugu in Romeju Giovanelli zaradi hudodelstva javne nasilnosti. V prisilni delavnici se je med prisiljenci raztrosila neosnovana govorica, da je njih tovariš Rihard Rüttner umrl vsled težebe po paznikih, zato so sklenili obdolženci po skupnem dogovoru, z delom toliko časa prenehati, dokler ne bode komisijška preiskava dognala pravega vzroka Rüttnerjeve smrti. Prisilnični vodja se je nato napolnil v spremstvu paznikov v delavnico ter tam prigovarjal navzočim prisiljenecem, naj prično z delom. Wattovatz je vprašal vodjo, če je sploh dopustno, da smejo pazniki prisiljenec pretepati. Ko je ta pritril, da v slučaju, če so nasilni ali neobogljivi, začeli so prisiljenci razgrajati. Ker je upor naraščal, poslal je vodja po vojaško stražo. V tem so pa pričeli prisiljenci razbijati okna, na vodjo in paznike metali kamne, železino, les, stole in druge reči, tako, da je moral vodja s pazniki oditi. Pri prvi razpravi je bilo devet obtožencev v oproščenih in sta bila obsojena le Krug na 4, Giovanella na 3 mesece. Državno pravdnitvo je zoper to obsojbo dvignilo pritožbo ničnosti, kateri je najvišji sodni dvor ugodil in zahteval novo razpravo. Pri tej razpravi so nili vsi obdolženci obsojeni: Tomšič na 14, Monas in Sever vsak na 13, Jakobin na 16, Resič na 18, Weber, Wattovatz, Reisinger in Küchling vsak na 13, ter Krug na 9 mesecev težje ječe; le pri Giovanelli je s kaznijo ostalo pri starem. Vsi obdolženci so se pritožili glede krivde in kazni.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 16. decembra. Poslanska zbornica razpravlja tudi danes o proračunskem provizoriju. Začetkem se je Gautsch odgovoril na vse interpelacije, zadevajoče aretovanja, ki so bila izvršena na Češkem povodom demonstracij za splošno in enako volilno pravico. Pri razpravi o budgetnem provizoriju je prvi govoril novi tržaški poslanec dr. Pittaco, ki je grozno tožil, kako so Italijani zatirani. Grof Stürgk je, govoreč o razmerju med Avstrijo in Ogrsko, priporočal porazumljenje s koalicijo. Wolf je govoril o imenovanju dr. Dvo-

raka profesorjem na dunajskem vseučilišču. Odgovorila sta mu vodja pravosodnega ministrstva Klein in vodja naučnega ministrstva Bienenrth. Kdaj bo konec predbožničnega zasedanja, ali že danes ali šele jutri, se sedaj še ne ve.

Dunaj 16. decembra. »Fremdenblatt« poroča, da se je bolezni nadvojvode Otona obrnila na bolje.

Dunaj 16. decembra. Bivši ogrski finančni minister Lukacs je bil danes v avdienci pri cesarju in je potem imel dolg pogovor z Gautschem.

Dunaj 16. decembra. Južna železnica se je s svojimi uslužbenci porazumela in se ni več bati, da pride med božničnimi prazniki do pasivne resistance.

Berolin 16. decembra. Iz Libave je odšlo posebno brodovje v Rigo z naročilom, da mesto bombardira, ako se ne vda.

Berolin 16. decembra. Iz Petrograda je došlo poročilo, da se bliža vladanje grofa Vitteja koncu in da sestavi Gučkov novo ministrstvo.

London 16. decembra. General Linevič je sporočil v Petrograd, da se je skoro polovica mandžurske armade spuntala.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Tendence tekočega tedna je na žitnem trgu v celem neizpremenjena in enaka prejšnjemu tednu. Trajno suho vreme in skrajna rezerva v nakupu nista mogla omajati cen — limiti se razbijajo ob trdnostnosti producentov. Videti je, da bomo dospeli v prihodnje leto s cenami, ki bi jih morali naslednji meseci šele napraviti, ako naj iz premis izvajamo logične konsekvence. Žal, da na žitnem trgu največkrat prevladuje nasprotje tega, česar bi razumevno pričakovali.

Pšenica ostaja ves teden na neizpremenjenih cenah. Efektivni trg je tendiral trdno, zelo trdno, vendar pa se nominalno ni mogel ojačiti — termin pa je je fluktuiral v tako ozkih mejah, da ga tudi lahko nazivljemo — nespremenjenega. Gotove provenijence se še vedno nočejo pojaviti na trgu — sklepali bi iz tega, da le teh vendarle ni v taki množini, kakor jih je hotela imeti statistika. Velika razlika v cenah je med težjimi 78, 79 in 80 kg. težkimi in lažjimi pšenicami. Prvih je v razmerju z drugimi letinami letos zelo malo.

Koruza prihaja že v večjih množinah na trg in ima tudi zadostno število reflektantov. Cena ji je ta teden ostala domalega neizpremenjena, v temlju raje nekoliko mlačnejša. Stare La plata kuzure za nekaj časa ne bo dobiti, zadnji vagoni na Reki gredo z naglico v denar.

Oves je naznanjal trše in trše cene, vendar pa se je ojačil le za lepše blago. Konzum je razmerno dober, zato na nižje cene začasno ni računati.

Spirit. Kakor že drugače ni moglo biti in kar smo v naših poročilih že ponovno omenjali — dvignila se je cena surovega spirita znatno in tendira nadalje trdnje. Rafineriji so zato tudi rafinirano blago dokaj podražili — celi povisek znaša do danes 5 do 6 kron, kar pa še ne izključuje nadaljnjih povisekov — pri dosedanjem konkurenčnem boju so rafineriji itak efektivno izgubovali.

Sladkor. Rafinerije se kretajo rezervirano. Ker se vrše pogajanja radi kartela, zato ofert sploh ne razpošiljajo ali pa kvečjemu zelo visoke. Če bo prišlo za to kampanijo do kartela, je težko povedati, verjetno pa je, da bo ekzistiral za prihodnjo kampanijo, kar bo gotovo vplivalo na sedanje, izgnbo pomenjajoče cene — za letošnjo kampanijo se utegujejo na tihem zmeniti radi enotnejših boljših cen. Druga roka je vsled višjih ofert cene tudi za 1 K dvignila. Na Moravskem manjka surovega sladkorja, zato ga na morav. postajah tudi ne tržijo več za ceno, skrženo za voznino od Ustja do moravskih postaj, marveč za ceno, zvišano od Ustja do moravskih postaj. Moravske rafinerije so se tudi do malega popolnoma umaknile z tržišča, ali pa notirajo tako visoke cene, da zanje ni kupca.

Kava notira za točni lepi Santos zelo trdno.

Riž tendira najtrdnjeje in dviguje — izbira v blagu je majhna.

Petroleji notira nespremenjeno.

Slovenol in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Poslano.*

Slavno ljubljansko občinstvo!

Na včerajšnji notico v »Slov. Narodu« glede moje pasivne rezistence si usojam odgovorjati, da mi je intencan sama odpovedala, ker se v treh dneh prevelike vloge »Cypra« nisem mogla naučiti in ker sem predlagala zastran malenkostnega poboljška plače, kar se mi je pa že prej obljubilo.

Odpovedalo se mi je torej brez tehtnega vzroka. Slavno občinstvo bodi tedaj uverjeno, da sem z največjo marljivostjo izpolnjevala svojo dolžnost in nikdar nisem bila teh misli zapustiti tukajšnje gledališče.

Z odličnim spoštovanjem

Ljubljana, 12. decembra 1905.

Marija Stolzova.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanstven za varnostno znamko in podpis.

47-17

Kaj je »Vita«. Izvrstna, po okusnosti skoro nedosežna natronska elatina. Vrelec »Vita« se je tekom zadnjih let med zdravilni in med občinstvom uspešno udomačil, ker se je pri vseh boleznih menjavanja snovi, kakor pri protini, bolezni diabetes, odročni mehurni kislini izkazal za sijajno sredstvo in je poleg tega zaradi velike vsebine natrona in soli ob žledodni kislini in motenjih prebavljanja zdravilo prve vrste.

Šentpavelsko pivo. Liberska pivovarna in sladarna v Maffersdorfu na Sev. Češkem letos dviguje stopa na trg s svojim specialnim pivom s »šentpavelskim pivom«, varjenim na nov način. Prijatelji piva še najbrž od lani pomnijo, kako velik uspeh je doseglo to izbrano pivo, letos pa po tem pivu povprašujejo kar neprečakovano. V Ljubljani se bo to pivo točilo od 24. t. m. naprej, dokler bo kaj zaloge, in sicer samo v hotelu »pri Slonu« pri Karlu Otonu Schmidtu.

Dobrotna previdnost je podala človeku premnogo domačih sredstev in le oni izpolnjuje dolžnost nasproti s-bi in nasproti svoji družini, ki se po modri previdnosti preskrbi s takimi sredstvi, ki so v stanu odvrti teške bolezni. Takšno domače zdravilo ki je v blagoslov vsaki družini in ki ga vsak dan rabijo milijoni ljudi, je Brázayev Francovo žganje, ki se že 40 let obnaša sijajno. Na torej nihče ne opusti rabe Brázayev Francovega žganja, kogar mnogi revmatizem, migrena, glavobol, protin, influenza, izmučenost, Natančno navodilo je dodelano vsaki steklenici. Zahtevajte izključivo Brázayev Francovo žganje.

Po vseh kulturnih državah registrirana

Na drobno na prodaj.

za srajce ovratnike in manšete

BEVOVA ZNAMKA

M. Joss & Löwenstein

c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Protin revmatske bolečine

784 12

mažilo ZOLTÁN!

Tako pristno dobro sredstvo za vdrgnenje se dobva po vseh večjih lekarnah po 2 K. — Po pošti razpošilja lekarna Zoltán v Buda-Pešti.

Dunajska zaloga: dvorna lekarna, I. Hofburg.

Kožuhovina

za gospode in dame v najbogatejši in največji izbiri.

LEOPOLD KLEIN

DUNAJ, I., 3013 25

Dominikanerbastei 19.

Najboljše in najcenejše nakupovališče za damske plašče, žakete in moške kožuhe.

Ilustrirani katalogi gratis in franko.

Zahtevajte
ilustrovan cenovnik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez inštalacije in
nevarnosti. Poraba 1 1/4 kr. na uro. 2252 23

VITNA

Prirodna rudninska voda Najčistiši natronski vrelec.

Po zdravniških priznanjih
odlične zdravilne moči pri:
**obolelostih menjavanja snovi,
diabetes, preobili skalnični
kislini, boleznih mehurja in
ledvic, katarijih: sopil, prebavil.**
Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu
Kastnerju. Dobi se tudi v lekarnah in
drogerijah. 2449-16

**Zdravilski
konjak**
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemijskim
nadzorstvom.
**Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.**
1/2 steklenica K 5,-, 1/4 ste-
klenica K 2,50. — Na prodaj v
boljših trgovinah. 100

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna in
zobna voda**
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Blagorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najpogostejše pri-
poročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vo e.
Dovolim, da to javno oznanite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.
Dež lekarna Mil. Leustoka
v Ljubljani, Resijeva cesta št. 1
— poleg novozgrajenega Fran Jožetovega
hbit. mesta. 22-80

**LJUBLJANSKI
ZVON**
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXV. (1905).
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h.
Za vse avstrijske dežele 11 K 20 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp.
Vinko Sket, trgovec v ltr. Bistrica 520 K,
katere je daroval gospod Dragotin Val,
dobljene pri igri. — Slavna posojilnica Za-
gorje ob Savi 30 K z obč. zbora. — Gosp.
Alojzij Roš 13 K iz nabiralnika. — Gospod
Josip Prevec, c. kr. sodni pristav v Lo-
gatu, 26 K, katere so darovali mesto venca
na gomilo prerano umrlega šolskega vodje
v Dol. Logatcu g. Alojzija Pina gg.: Josi-
pina Mazi, osterka v Dol. Logatcu in Jo-
sip Prevec, c. kr. sodni pristav v Logatcu
po 10 K in Ivan Hladnik, posestnik v Dol.
Logatcu 6 K. Skupaj 7420 K. Lepa hvala.
Ziveli darovalci.
Za Učiteljski konvikt: Slavna poso-
jilnica Zagorje ob Savi 30 K. Gospica Kle-
mentina Novak, učiteljica v Cerknici 7 K,
nabrala ob nastopu svoje službe v veseli
družbi pri g. Ivanu Sterglicu v Begunjah.
Skupaj 27 K. — Srčna hvala. Vseoto smo
izročili g. Dimniku.

Vtisnite si podobo in ime
„Ottoman“ (cigaretni papir
in stročnice) v spomin, ker hočejo s pona-
redbami zavajati konsumente. I 3570-2

Četrti izkaz darov za pogorelce v Ratečah na Gorenjskem.

Janko Sajovic v Kranju, zbirka razne
obleke, zraven so darovali rodbine: Mavril
Mayer, Karel Pupp, Janko Kocmut, Ma-
rija Nemec in Marija Klander; Gaš. Gella,
dacar na Jesenicah, zabor razne obleke;
Alojzij Jenko, kontrolor Kmetse posojil-
nice v Ljubljani, obleko in obuvalo; Lovro
in Marija Boncelj, železniki, zavitek razno-
vrstnega blaga; Anton Bradaska, železn.
uradnik v pok., Škofja Loka, 10 K; ta-
isti nabral v Škofji Loki in okolici od
raznih dobrotnikov obleke, zbirka po go-
spici Budinekovi pri gg. kranjskogorskih
Sokolih 33 K 20 h. Ana Starč, posest. v
Mengšu, dva zaboja obleke in 50 K; V.
H. Rohrmann, trgovina z dežel. pridelki v
Ljubljani, obleko; Ferd. Sekovanič, Bled,
obleko in črvelje; Albin Hauptman, pek
in posestnik na Jesenicah, štiri vreče
kruha; gospa Legatova, Lesce, obleko,
Andrej Vole, župnik, Viševce, vrečo kaše;
F. Klewein, nadruder v Nagy Mátyok,
komitat Tolna na Ogrskem, 10 K; M.
Knez, Ljubljana, 6 K; Ivan Potokar, Ra-
domlje (Gorenjsko), zavitek obleke; I. B.
Travnik na Kranjskem, zavoj obleke; Fil.
Pogačnik, posestnik na Dobravi (Kropa),
vrečo riža; Anton Pogačnik, župan, Pod-
nartom, vrečo krompirja; L. Aljačič, posest.
na Bistrici, vrečo krompirja; Mihael Črne,
hotel Petran, Bled, 10 K; K. Pušnik v
Kranju, zavitek obleke (drugič); Jos. Per-
have v Ljubljani 20 K; dr. I. Zmavc,
c. kr. profesor v Ljubljani 4 K 8 h in
zavitek obleke; M. Knez, Ljubljana, obleko;
Ivan Šemerl, učitelj v Lescah, zbirka obleke
in obuvala; Janko Hudovernik, c. kr. no-
tar v Kranjski gori, perilo in obuvalo;
župni urad Postojna 26 K; župni urad
Mošnje (drugič) 52 K; M. Slak, župnik
na Brdu pri Lukovici, 10 K; Sim. Žužek,
kn.-šk. svetnik in župnik, Vodice, 10 K;
župljani v Hrenovicah 20 K; župnik Ivan
Zupan 10 K; Sim. Ažman, župnik, Stu-
denec-Radna, 15 K; Fran Rajčević, žup-
nik, Grahovo, zavitek obleke; župnija Za-
poge 25 K; neimenovani pod Šink. Turnom
30 K; zbirka župnije Zablana pri Škofji
Loki 20 K; Fr. Mekinec, župnik v pok.
v Ljubljani, 5 K; župnija Črni vrh nad
Idrijo 30 K; župni urad Janče 10 K;
P. Hug. Sattner v Ljubljani 70 K; upravi-
ništvo „Slovenca“ 6 K 70 h; župni urad
Rova 4 K; župni urad Urec 25 K; župni
urad Preddvor 15 K; sklad Savljanov po
župnem uradu Sava 17 K; farni urad
Soteska 8 K 20 h; župni urad Polhov
graдец 26 K; župni urad Logatec 32 K;
župnik Jos. Lavrič 8 K in kaplan Ig. Za-
plotnik 10 K; dar župljanov in duhov-
ščine v Selcih 70 K; župni urad na Trati
p. Gorenja vas 90 K; župnik in župljani
v Ratečah pri Škofji Loki 26 K; župnik
in župljani v Podbrezjah 35 K; župni
urad v Loškem potoku 68 K; župni urad
v Križevem pri Kostanjevici 17 K 42 h;
župni urad Bloke 38 K 32 h; župnik in
župljani Godovič 15 K; župni urad Pod-
lipo pri Vrhniki 10 K; župni urad Stara
Loka 56 K; Jan. Kljun, kn.-šk. svetnik in
župnik v Šmartinu v Tuhinju 10 K, žup-
ljani 10 K 44 h; župnija Zali log pri
Železnikih 16 K; nadžupnija Dobropolje
54 K; nadžupnik And. Ramoveš 10 K;
župnija Naklo 36 K 90 h; župnija Šent-
vid nad Ljubljano 45 K; župni urad Go-
renji Tuhinj 16 K; župni urad Komenda
35 K; župnik in župljani na Koprivniku
26 K; župni urad Radeče pri Zidanem
mostu 15 K; župnik in župnija Škofja
loka 80 K.

Blagim dobrotnikom in dobrotnicam
najiskrenejša hvala! Prosim, spominjajte
se še nadalje naših ubogih pogorelcev.
Vsak dar se hvaležno sprejme.

Za pomožni odbor
Jan. Zupančič,
nadučitelj — zapisnikar.

Umrli so v Ljubljani:

13. decembra. Apolonija Okorn, delav-
čeva žena, 54 let, Cesta na loko št. 2, otrp-
njenje srca. — Marija Moser, zasebnica,
74 let, Emonska cesta št. 4, Arterio sclero-
sis. — Josip Knez, uradnik, 45 let, Ra-
deckejeva cesta št. 11, Dementia praec.
14. decembra. Fran Kalan, poštnega
sluge sin, 3 mesece, Rumska cesta št. 10,
Rhachitis. — Martin Sič, umir. kancelist,
75 let, Vogelne ulice št. 3, kap.

V deželni bolnici:
9. decembra. Ivan Zabukovec, dninar,
78 let, srčna hiba. — Marija Oražem, kaj-
zarjeva hči, 17 let, jetika.
10. decembra. Marija Brezovar, kajzar-
jeva hči, 17 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
15	8. zv.	743.6	-2.2	sl. sever	jasno
16	7. zv.	740.9	-3.0	sl. sever	megla
	2 pop.	738.6	-4.0	prevetr.	jasno

Srednja dnevna temperatura: -1.4°
normala: -1.6°. — Padavina v sm 0.0

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dan. borse 15. decembra 1905.

valutni papirji.	Denar	Mark
majeva renta	99.45	99.85
arabna renta	99.30	99.50
avstr. krona renta	99.55	99.75
slata	117.15	117.35
ogrnka krona	95.10	95.30
slata	113.40	113.60
posojilo dežele Kranjske	99.50	101.10
posojilo mesta Spilist	100.60	101.60
posojilo mesta Zadar	100.00	100.00
bos. here. žel. pos. 1902	100.20	101.15
česka, dež. banka k. e.	99.75	99.85
zlat. pisma gal. d. hip. h.	99.75	101.40
pošt. kom. k. o. e.	100.40	99.85
10% pr.	106.25	107.20
zast. pisma innerst. hr.	100.50	101.50
ogrnke cen.	99.90	100.00
dež. hr.	100.00	100.20
z. pis. ogr. hip. ban.	95.50	100.50
obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.00	101.00
obl. česke ind. banke	100.00	101.00
grioz. Trst-Poreč lok. žel.	99.90	100.00
prior. dol. žel.	99.50	100.00
juž. žel. kup.	913.25	915.25
zlat. pos. za žel. p. o.	100.70	101.70

Šročka.

šročka ed. l. 1860/1	188	190
1864	189	191
časke	185.30	187.30
zem. kred. l. avstrijske	283	286
II.	218	226
ogr. hip. banke	266	263
srbske h. frs. 1900	100	107
turške	143.50	144.50
šročka	21.25	26.25
Kreditna banka	472	483
banke	79	84
Krakovski	91	98
Ljubljanske	60	66
avst. rud. križa	50.85	51.85
Ogr.	32	34
Radolova	50	64
Saleburške	72	78
Dunajske kov.	24	534

Šročka.

železne železnice	1.6.25	17.25
železne železnice	652.60	658.60
avst.-ogrnke banke delnice	1.29	1.39
avst. kreditne banke	6.6.5	667.75
Ogrske	786.10	787.50
železnice	246	246.50
Prvomagop v Mesta (Brax)	660	665
Alpske montan	482	483
česke žel. ind. dr.	2270	230
česka-marija	508.25	509.25
Trbovske prem. družbe	272	276
avst. orožne tov. družbe	560	562
česke sladkorne družbe	151.50	153.50

Valute.

1. kr. sekus	1.34	11.34
30 franki	19.4	19.7
20 marke	23.53	23.61
Saverisus	23.96	24.08
Marke	117.70	117.80
česki bankovci	95.6	95.85
Babiji	262.25	263.25
Delarij	4.4	5

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 16. decembra 1905.

Pšenica	100	17.12
oktobar	100	16.76
april	100	14.08
maij 1906	100	13.25
Oves	100	14.18

5 v. ceneje.

Zalostnim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem
prežuto vest, da je naša iskreno ljub-
ljena hčerka, sestra, svakinja in teta,
gospodična

Ivanka Brüfack

po daljši, mučni bolezni, previdena s
sv. zakramenti za umirajočo v 30. letu
svoje starosti v petek, dne 15. decem-
bra 1905 ob 1/2. 2. uri izdihnila svojo
blago dušo.

Pogreb bo v nedeljo, dne 17. de-
cembra 1905 ob 1/2. 3. uri popoldne iz
mrtnišnice Sv. Krištofa.

V Ljubljani, 6. decembra 1905.

Žalujoči ostali.

4015

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje in izra-
ženo sožalje povodom boleznin in smrti
naše iskrenoljubne matere, ozir. hčere
in sestre, gospe

Marije Jeran roj. Belič

trgovčeve soproge

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo
k zadnjemu počitku, izrekamo tem po-
tom vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem našo presrečno zahvalo. Zlasti
se pa še zahvaljujemo darovalcem
krasnih vencev in gg. pevcev za gan-
ljivo in tolažbo polno petje.

Velika je naša bolelost, toda ravno
tako močna je naša hvaležnost za
vse izkazano sočutje. 3995

V Ljubljani, 15. decembra 1905.

Žalujoči ostali.

4015

Zahvala.

Vsem onim, ki so nam lajšali
prebriske ure v boleznin in ob smrti
iskreno ljubljene, prerano umrlega
sina, oziroma brata, strica, svaka
itd., gospoda

Franca Šušteršiča

poštnega pomož. uradnika

s tako gniljivimi izrazi globokega
sočutja, in ki so spremili blagega
pokojnika v tako obilem številu k
večnemu počitku, kakor tudi vsem
darovalcem lepih vencev, izrekamo
tem potom svojo najsrčnejšo za-
hvalo. Posebno si štejemo v pri-
jetno dolžnost, se zahvaliti preča-
stih duhovščini p. n. gg. uradni-
kom, cenjenemu učiteljsku, slavnemu
mestnemu zastopu in meščan-
om sploh, gg. pevcom za gletlive
nagrobnice in sploh vsem, ki so k
slajnosti sprejeli tako ali drugače
pripomoči.

V Črnomlju, 14. decembra 1905

Žalujoči ostali.

4012

Zahvala.

Za tolažbo in mnogobrojne dokaze
srčnega sočutja povodom dolgotrajne
bolezni in ob smrti ljubljene ne-
pozabnega soproga, ozir. brata, zeta,
svaka in strica, gospoda

ALOJZIJA PINA

šolskega vodje

nadalje za številno spremstvo k več-
nemu počitku in za prelepe vence na
krsto izrekamo tem potom vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem najsrč-
nejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo č. duhov-
ščini, gđ. Evgeniji Pehanjevi, g. okr.
zdravniku Preglu za njegov trud in
požrtvovalnost, g. okr. šolskemu nad-
zorniku Turku iz Novega mesta, gg.
kolegom in kolegijam, gg. uradnikom
c. kr. okr. glavarstva, sodnije in dav-
karije, zastopstvu sl. obč. odbora z
županom na čelu, zastopstvu sl. po-
žarne bramb. dalje g. učiteljem za
krasne žalostinke in g. Ganglu za gan-
ljiv govor. 4005

Prav srčna hvala vsakemu posamez-
niku in vsem skupaj.

Žalujoča soproga in ostali sorodniki.

V Dol. Logatcu, dne 13. de-
cembra 1905.

MATTONI.

GISSHÜBLER

alkalična kislina

katere je kot zdravilni vrecel že več sto
let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal
in prebavil, pri protinu, žledodnem in
mehurnem kataru. Izvrstna je za otroke,
prebolele in mej nosečnostjo. 3891-10

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju
in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

120 finih in raznovrstnih

okraskov

za božična drevesca pošiljam
zaradi razprodaje vsakomur z obratno
pošto za samo 2 kroni z lepim kar-
tonom vred.

Eksportna trdka slad. blaga

E. BRANDT v KRANJU.

(Trgovcem še ceneje.) 4013 1

Najfinejši

med za potice

pridobljen skrajno snažno, kg po 1 K

20 h, prodaja

F. Unger

čebelarstvo v Sp. Šiški poleg kolo-
dvora. 3997

Prva hrvatska

tovarna

žaluzij, rolet,
lesnih in že-
leznihi zatvor-
nic za okna in
prodajalnice.

G. SKRBIČ

Zagreb, Ilica 40

priporoča 505-23

svoje priznana solidne,
točne in cenene proizvode.

Ceniki zastojn in franko.

Izjava.

Podpisana izjavljava, da nisva
»preklica«, katerega sta objavila dnev-
nika „Sl. Narod“ in „Slovenec“ dne
2. grudna letos, nikdar podpisala, ker
nimava nikakoršnega povoda onih be-
sed, ki sva jih govorila o g. Francu
Straussu, mesarju v Idriji, javno pre-
klicati.

Po dolgem trudu dognala sva, da
je poslala omenjeni „preklic“ časnikom
v tisk oseba, od katere nečeva zgolj
z ozirom na njegovo družino in službo
zahtevati radi tega čina sodnega za-
doščanja.

V Idriji, 15. grudna 1905.

Anton Ipavec s. r. Franc Ipavec
s. r. 4011

Črkostavec

ki je dopolnil 24. leto, dobi takoj posla
v novo urejeni majhni tiskarni v Sisku
na Hrvaškem. Stalna kondicija, 9urno
delo. Plača 13 K na teden s hrano in
stanovanjem. Ponudbe na G. ČUPAK,
knjigoveznica v Sisku. 3999

Stanovanje

v I. nadstropju z 2 sobama, kuhinjo in drvarnico se odda za februar 1906 na Zaloški cesti št. 7 (gostilna Flegar.) 3996-1

Nov ali že rabljen, dober križnostrunast

klavir

želi kupiti na primerno obroke učitelj. Ponudbe pod „Klavir“ na upr. „Slov. Naroda.“ 4010-1

najboljši čaj sveta.

Pazite na RUSKO carinsko banderolo originalnih zavitev in na varstveno znamko K & C.

Ženitna ponudba

pod častno besedo.

Ker nimam prilike priti v družbo, se želim tem potom seznaniti s samcem ali vdovcem, stari od 40 do 55 let. Prvi pogoj je značaj, ker brez njega ni častne besede, ter tudi nekaj premoženja. Sem vdova v najboljših letih ter imam lepo posestvo in trgo vino in druge dobre dohodke na leto. Posstvo je v krasnem kraju, v bližini mesta. Pripravljena sem tudi posestvo prodati in se preseliti kam drugam. — Pisma naj se pošiljajo na upravnštvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljano do 20. t. m. pod naslovom „Značaj.“ 3987

3987

Najlepše božično darilo

je barški žlahtni kanarček - žvrgolivec Seifert

ove odreje, zajamčeno čista pasma z najlepšimi v najnižje lege segajočimi napeti in živžganjem. Kdor jih želi kupiti, naj se zaupno obrne na Julij Jacksch Dunaj, VI 2, Gumpendorferstrasse 124. Mnogo državnih in zlatih svetinj. 1000 kron plačam vsakomur, kdor dokaže, da ponujani ptici niso „orig. plemena Seifert“. Cesovnik gratis in franko. 3993

3993

Pristni samo z zvezdno znamko. Tvornica jamol za trpežnost. Glavno zalogo ima Vaso Petričič v Ljubljani.

3993

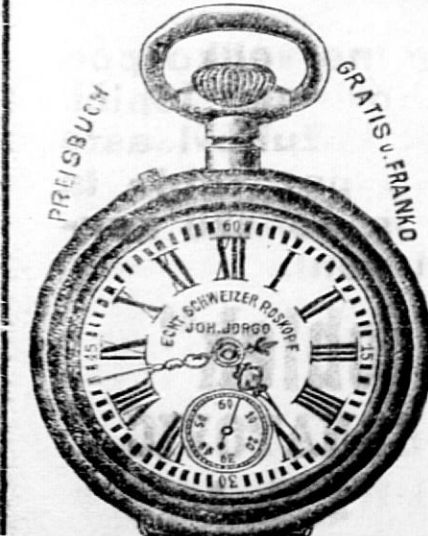
GOESSKA PIVARNA.

Jutri, v nedeljo, dne 17. decembra t. l. zajtrkovalni in večerni

KONCERT

„ŠRAMEL“ GODBE.

Začetek ob 10. dopoldne in ob 1/2 8. zvečer. Ustop prost.

Ivan Jorgo

urur 3931-2 e. kr. sodno zapriščeni cnilce, trgovce z dragot. namir, zlatino in srebrnino na Dunaju, III/4, Rennweg št. 75.

samo 2 gld.

stane pri meni pristna švicarska Roskopf remon-toarka na sidro, ki teče na kamnih. S sekundnim kazalcem 25 kr. več. Zdržim se vsake kričeče reklame, ker je to poštenega trgovca nedostojno. Delavnica za nove ure in cena popravila Nova vzmet se vstavi v vsake vrste žepno uro za 40 kr. Velik ilu-strirani cenovnik gratis in franko.

Več strojev

za pletenje 3995-1 se ceno proda.

Kontoristinja

ki je že petnajst mesecev službovala, zmožna slovensčine in nemščine, išče primerne službe.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda.“ 3982-2

Prodajalka

dobro izveščana in zmožna sama vo-diti trgovino z mešanim blagom, se sprejme takoj proti dobremu plačilu. Trgovino pa prevzame lahko tudi na lastni račun.

Ponudbe trdki Ivan Perdan v Ljubljani. 3998

Uradno dovoljena že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 4001

prilporeča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnilna tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov za gld. 180.

1 prekrasno pozlačena, 36 uridoda precizijiska ura z verižico, natančno idoda, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za go-spode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg-prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustniki) za smotke iz jantara, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 us-njat mošnjček za denar, 1 žepni nože, s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 1 naprsni gumbi, vsi iz double zlata s pa-teritiranim zaklepom, mičen album s 36 prekrasnimi slikami, 5 šaljivih predmetov, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za se-stavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov. ki so v domačiji neobhodno po-trebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja samo gld. 180. Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če se denar naprej pošlje

Dunajska razpošiljalna trvdka

Ch. Jungwirth, Krakov št. 105.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov

in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Rezanim naročilom se pošilja s povzetjem.

3995-1

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3

se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerne cene.

Pristno angleško blago je v največji iz-beri vedno v zalogi.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

prilporečata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev,

voznih koles,

glasbenih avtomatov

in

pisalnih

strojev.

3996

Veliko zalogo rokavic

za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetic za zobe, glavnikov,

dišav, mil itd. itd.

Iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

51

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

3991-1

Pri prve vrste avstrijski zavarovalni družbi proti požaru in za življenje

dobe posredovatelj kot kraevni in okrajni zastopniki dobičkanosen postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni po-tevalci pa dobro trajno službo.

Ponudbe pod „15.305“, Gradec, poste restante. 16/2 33

Ali voščilo za čestit.

Ali čestit za blisk!

Zahtevajte vedno le

Fernolendtove

izdelke. Samo po njih postane usnje stanovitno in dobi tudi najlepši blisk. — Naprodaj povsod. 15

St. Fernolendt, Dunaj

c. kr. dvorni dobavitelj. 1095

Tvornica ustanovljena 1892.

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

Za 8 gld. na mesec se odda čedno meblovana soba

z eno ali dvema posteljama.

Vpraša se Gradaške ulice št. 8, I. nadstropje. 3983-2

Prodajalka

vajena popolnoma prodaje, izurjena v računstvu, večša slovenskega in itali-janskega jezika in vajena domačega dela in deloma kuharije, išče službe. Naslov pove upravnštvo „Slovenskega Naroda.“ 3925-4

Denar za ranžiranje.

Za vse častnike, vse uradnike, vse stanovske osebe. Najkulantnejši pogoji in najnižje obresti. Prikladno odplačevanje v 4 do 6 mesečnih obrokih. Brez stroškov in hitra rešitev. Najvišji zneski na obresti, užitke in založene denarje. Natančna vprašanja v nemškem jeziku s poštno z nazaj pod šifro „Solide Geldquelle 9“ na anončno ekspedico Edvard Braun, Dunaj I, Rotenturmstrasse 9. 399-2

Lepo stanovanje

s štirimi sobami in pritliklinami se odda s 1. februarjem 1906

v Wolfovih ulicah št. 12.

Poizve se ravnotam. 3924 8

Manufakturna trgovina

se zaradi drugega podjetja pod ugod-nimi pogoji takoj proda. 3948-17

Natančneje pove Franc Dolenc v Ljubljani, Stari trg št. 1.

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 3992

pod „Narodno kavarno“.

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

3992

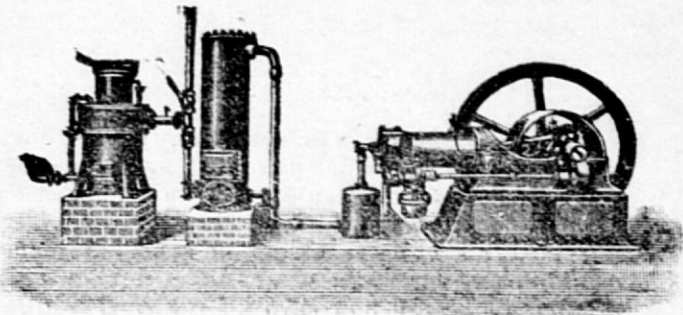
3992

Privatna plesna šola v dvorani hotela „pri Maliču“.

Strokovni tečaji za dame in gospode iz boljših rodov in bodo vsak ponedeljek in četrtek ob polu 8. zvečer (kurzi za bo-
ston in druge moderne plesne. 4007-1

Posebne ure se dajo ob vsakem času za vse stare in moderne plesne po lahki in hitro pojmljivi metodi, za zasebnike, za družbe, v dvorani in v zasebnih hišah. — Prijave in vpisovanja vsak dan od 11. do 12. do-
poldne in od 3. do 5. popoldne v hotelu „pri Slonu“, soba 73.
Z odličnim spoštovanjem Julij Morterra, plesni učitelj.

Nad 100.000 konjskih sil imamo v napravah sesalnega plina

Vseobčajne velikosti do 100PH
so vedno v delu in se dobivajo
2685-17 v primernem roku.

našega sistema v prometu.

Zelo majhna poraba goriva.

Najcenejši obrat

Langen & Wolf

tovarna za motorje

na Dunaju, X.,

Laxenburgerstrasse 53.

R. KIRBISCH, slaščičar

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8

priporočajo bogato zalogo najfinjših in slastnih

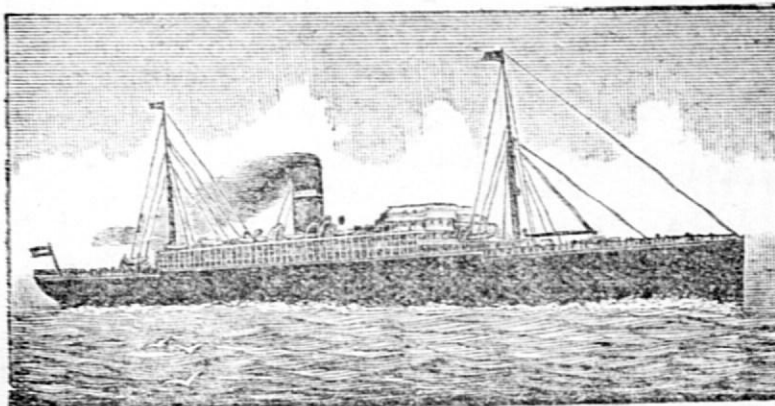
obeskov za božična drevesca

francoskega sadovja, čokolade, čajnega peciva,
pice, kompota, vin, ruma, čaja, likerjev itd., lepih
atrap, košaric, pokalnih bombonov.

Tukajšna in zunanja naročila točno.

Ki praznikom različne potice, prežce, pince,
šartelj itd. itd.

Najcenejša vožnja v Ameriko!

Boulogne- New York

najhitrejša vožnja

Nizozemsko-ameriške črte

Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika

Vozne liste preskrbi in daje brez-
3121 plačna pojasnila 12

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Edvard Kristan v Ljubljani

Kolodvorske ulice 41

na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

Najcenejše kupljivi, ki dobi za zmerno ceno dobro in solidne švi-
carske ure iz združenih tovarn „Union Horlogère“ v Genèvi
in Sileu.

Kot edini zastopnik za Kranjsko, in Koroško
priporočam slavnemu občinstvu svojo največjo
zalogo najfinjših zlatih srebrnih in nikelnastih
natančno preizkušenih pristnih 486.65

švicarskih ur.

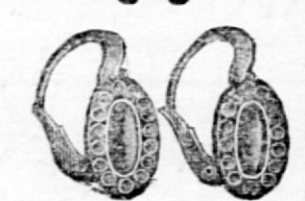
M. derne zlate, srebrne in nikelnaste veri-
žice, priveski, uhani, prstanji in razna
moderna posoda, nastavki i. t. d. v največji
izbiri na razpolago. Pos. bno priporočam kot naj-
bolj primerna božična darila ravno
desle krasne prstanje in uhane z briljanti.

Vsa v mojo stroko spadajoča popra-
vila izvršujem točno in ceno.

Fran Čuden, urar in
trgovina z
zlatino in srebrnino v Ljubljani,
Prešernove ulice in filijalka na Mestnem trgu.

Ilustrovani ceniki
na zahtevo franko
in brezplačno.

Filipa Neusteina

POSILAJENE

odvajalne kroglice

(prej Neusteinove Elizabetne kroglice)

preizkušene že več let in od različnih zdravnikov priporočene kot
lahko odvajajoče, razkrajajoče sredstvo, ne motijo prebave in so
popolnoma neškodljive, ker so oslajene, zauživajo te kroglice radi
tudi otroci. Skatljica s 15 kroglicami stane 30 h, zvitke z 8 skat-
ljicami, torej 120 kroglicami stane 2 K av. velj. Če se pošlje denar
K 246 naprej, se pošlje franko 1 zvitke kroglic. Zahtevajte

„Filipa Neusteina“

odvajalne kroglice. Samo pristne, če ima vsaka skatljica na
zadnji strani našo obl. zav. varstveno znamko „Sv. Leopold“ v
rdečo-črtem tisku. Naše registrirane skatljice, naročila in embalaže
morajo nositi podpis Filipa Neusteina, lekarna.

Filipa Neusteina lekarna „Pri sv. Leopoldu“ na Dunaju, I., Plankengasse št. 6.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Josip Reich

« parna »

barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Selenburgove ulice šte. 3

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša posrežba
za drovje, kemikalije, zelišča, cvečja,
korenine itd. tud' po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in pospalne moke za otroke,
disave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate
in potrebščine, kirurška obe-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.

Obhlastv. konces. oddaja strupov.

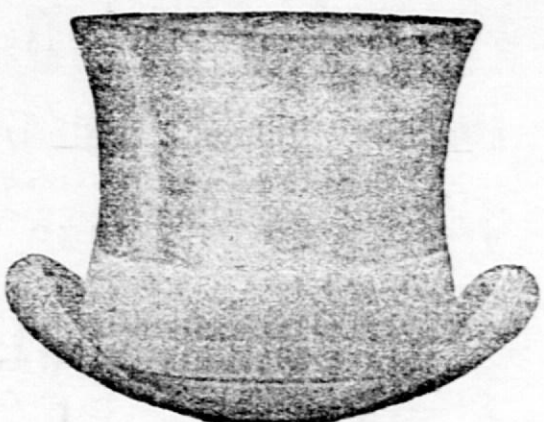
Za živinorejce
posebn. priporočljivo: grenka sol,
dvolna sol, soliter, ančjan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

« Drogerija » 51

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna
zelišča (rože), cvečje, korenine, se-
mena, skorje itd. itd.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovejše fašone
po najnižji ceni.

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu
1904 in z zlato kolajno in križcem
v Londonu 1905.

ANTON PRESKER, krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo gotovih
oblek za gospode in dečke, jopice
in plaščev za gospe, nepremočljivi-
vih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših
zgoric in najnižjih cenah izvršujejo.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha

po najnižjih cenah:
1 kg. 80 h, več a 70 h, pri
nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo

za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. —
Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ni-
česar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi.

Družba pletilnih strojev za domače delavce 2477 22

THOS. H. WHITTICK & Co.

Praga, Petrske náměstí 7 156. Trst Víaa Campanile 13 156.

Božična razstava

samo v nedeljo, dne 17. decembra

v trgovini

„Angleškega skladišča oblek“

od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Prosim častito občinstvo, da si razstavo ogleda.

BERNATOVIČ

Ljubljana, Mesini trg št. 5.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vodno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najstrovejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

3233-11

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Najkoristnejša božična
darila so
SINGERJEVI
šivalni stroji.

Naprodaj so v vseh
prodajalnicah
s tem polegstoječim
kazalom.

71-50

SINGER Co., delniška družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

« Zaloga čevljev »

JULIJA STOR v Ljubljani

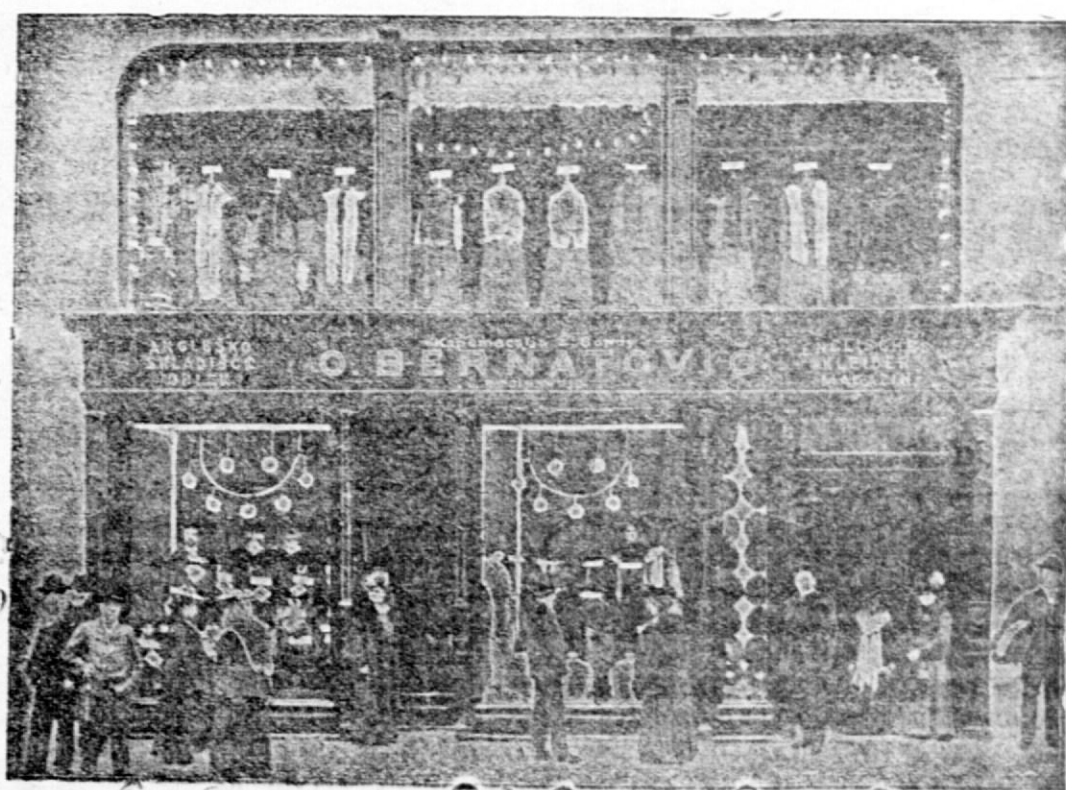
v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih

goisserskih gorskih čevljev.

1109-37

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.

Zdaj

pred inventuro se bodo prodajale kožuhovine veliko pod
lastno ceno, in sicer: damski kožuhovinski jopiči,
koljerji in mufl, kakor tudi moške kožuhovinske
suknje, mikado, kožuh za ulico in potovanje in
čepice. — Največja izbira moške in ženske kon-
fekcije po čudovito nizki ceni.

„Angleško skladišče oblek“

OROSLAV BERNATOVIČ.

Mestni trg št. 5.

3911-6

Gorje!

Ali me ta hudi kašelj
še zaduši?

Za kašelj, hripavost in zaoz-
nenje delujejo hitro in zanesljivo

Eggerja prsne pastilje

izvrstnega okusa in brez
škoda za tek.

Karton 1 K ali 2 K.

Poizkusni karton 50. h.

**Naprodaj po vseh
avstrij. lekarnah.**

Živio!

Eggerjeve prsne pas-
tilje so me hitro rešile.

št. 42356 3957-2

Vabilo.

Že mnogo let se oproščajo blagotvoritelji čestitanja ob novem letu in godovih s tem, da si jemljejo

oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listov drage volje prevzeli gospodje trgovci **J. S. Benedikt** v Prešernovih ulicah, **K. I. Hamann** in **Vaso Petričič** na Mestnem trgu.

Vrhu tega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti **eno krono** in na vpisani poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso postavljene meje. Pismenim pošiljatkam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja.

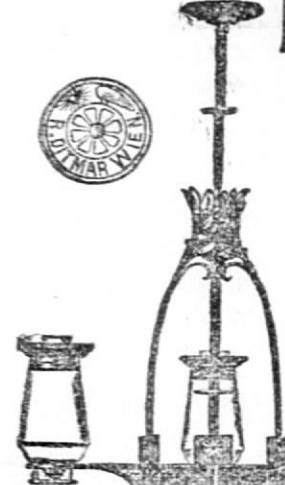
Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah. Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane dne 12. decembra 1905.

R. Ditmar, c. in kr. dvor. dobavitelj

Dunaj.

Samo priporočljive vrste razsvetljavanja!!!

Razsvetljevalni predmeti

za električno luč, plin, petrolej, spirit in olje. Prenosljive peči za kuhanje in kurjenje. :: ::

Tvornice: **Dunaj, III. Erdbergstrasse 23.**
Milan, Via Tazzoli. :: :: ::

3679 5

Kupi

samo z varstveno znamko „piščo angel“ 3616 12

gramofon

ki so priznani najboljši in tudi vrlo primerni za božična darila.

Aparate od K 45 — naprej tudi na obroke, prodaja

RUDOLF WEBER

urar v Ljubljani

na Dunajski cesti 20 nasproti kavarni „Evropa“

Novo slov. plošče za gramofon

moški glasovi:

„Naprej zastava Slave“, — „U boj“, — „Slovenske pesmi“, — „Al' me boš kaj rada imela“, — „Zagorski zvonovi“, — „Kje so moje rožice“.

Tamburanje:

„Sokolska koračnica“, — „Liepa naša domovina“.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani

Židovske ulice št. 7

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

ter sploh vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

A. KUNST

— Ljubljana —

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakašna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zsznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorec vpo-
slati.

Pariski modercij

Pariski modercij

Pariski modercij

Sprejaj ravna oblika, ne tišči na želodec. priporoča v največji izberi

flojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eben leta 1842.

Prodajalna in komptuar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8.

Plesarska mojstra o. kr. drž. in o. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv in tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolneje itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „**Rapidol**“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano realno in fino po najnižjih cenah.

Čingeta Schutzmarke

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

51

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

Izdelovatelj cementnih

Glince pri Ljubljani.

Sušenih ostankov veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suknem, s platnenim in z manufakturnim blagom

HUGO IHL

×××× v Ljubljani ××××

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto

St 79

Razglas.

3952-2

Zdravstveno okrožni zastop črnomeljski razpisu v svrhu oddaje

zgradbe okrožne bolnišnice

javno dražbo na dan 22. decembra t. l. ob pol deveti uri popoldne v pisarni mestne občine Črnomelj.

Do včetega 21. t. m. sprejemajo se pa tudi pisane ponudbe, ki se imajo vlagati zapečatene in opremljene s predpisano varščino. Varščina se deloča na 800 K.

Vse delo je proračunjeno na 17.040 K 13 h in se bo skupno oddalo. Načrti, troškovni preuček in pogoji leže v občinski pisarni v Črnomlju in so v navadnih poslovnih urah vsakomur na ogled.

Načelstvo zdravstveno okrožnega zastopa v Črnomlju

dne 5. decembra 1905

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-NIM BLAGOM TER POTREB-ŠČINAMI ZA KROJA-ČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK

LJUBLJANA

Dvorski trg št. 1.

Zdravniki pozor!

Razpis

službe distriktnega zdravnika

pri Sv. Tomažu bl. Ormoža

s skupnimi stalnimi dohodki K 1550. Prosilci za to službo naj pošljejo prošnje podpisaneu odboru do 15. januarja 1906.

Dokazati je starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, neomadeževanost in znanje slovenskega jezika.

Sanitetni distriktni odbor Sv. Tomaž bl. Ormoža

dne 10. decembra 1905.

Načelnik: **I. Skerlec.**

Stroji za pripravljane krme.

Rezanilni stroji za rezanico s patentovanim vrtilnim krožnim mazilnikom z lahkim tekom, prihrani se 40% moči.

Rezanilniki za repo in krompir.

Mlini za drobljenje in mečkanje.

Parilniki za živinsko klajo.

Prenosni štedilniki za kotle z emajliranimi ali neemajliranimi vložnimi kotli, stoje ali prevozn, za kuhanje in parenje živinske klaje, krompirja, za mnoge poljedelske in gospodarske namene itd. dalje koruzni robkalniki.

3390-9

Mlatilnice, vitli (geplji), jekleni plugi, valjarji in brane.

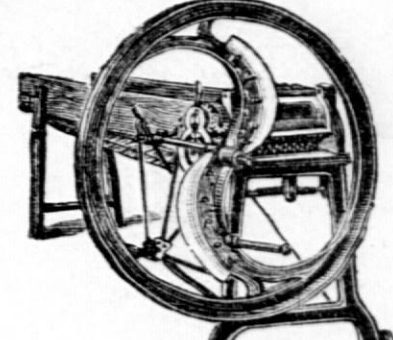
Izdelujejo in dobavljajo jih v najnovejši odlikovani konstrukciji

PH. MAYFARTH & CO.

tovarne za poljedelske stroje, železolivarne in parne fužine

DUNAJ II/1, Taborstrasse 71.

Ilustrovani katalogi gratis in franko. Zastopniki in prekupci se iščejo.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navednega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino te pri

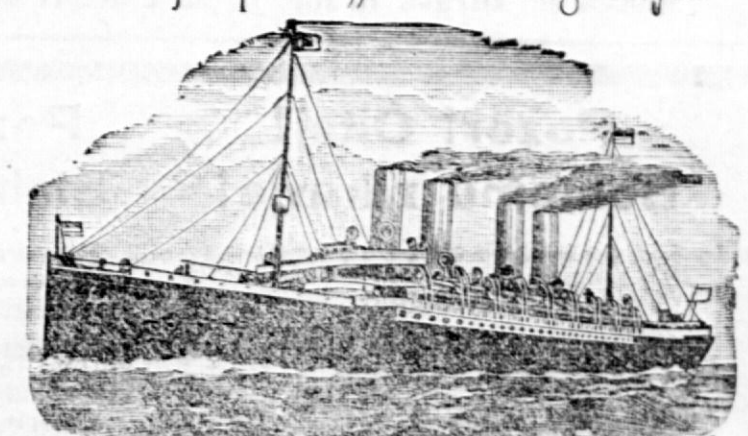
EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizono, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

Za nagluhe
je Plombnerjev
tu in v inozemstvu
patentirani
velikanskega učinka pri šumenju v ušesih, živčnih ušesnih bolezni in delna povrnitev sluha, če človek ni res gluha. Na tisoče jih je v rabi. Zdravniška izpričevala in mnogo zahvalnih pism. Gornji aparat se v ušesu skoro ne vidi. En kos K 6. (zavoj in poštnina 75 vin.) Pošilja se po povzetju ali če se pošlje denar naprej.

ALFRED PLOMBNER, München A 91, Isartalstrasse Nr. 26.

Nikak riziko!
Če ne ugaja, se vzame nazaj.
1 emailna umivalna servica
gld. 1.50.
in sicer: lavoar, 37 cm, dvolitrski vrč, ponočna posoda in skledica za mlo, 4 komadi, vse najboljše kakovosti skupaj samo gld. 1.50.

10 kom. različnega emailnega kuhinjskega orodja gld. 2.—
in sicer: 2litrski lonec, 1litrski lonec, 2 pollitrska lonca, 1 litrska ponev za mleko, 1 litrska kaserola, ponev za jajčno jed, dvoje pokrovov, zajemalca, vseh 10 komadov, modre bele barve, zajamčeno najboljše kakovosti, skupaj gld. 2.—.

1 emailni bedenj za vodo, za 12 litrov, zelo močan in trpežen, gld. 1.—. Emailna posoda za molžnjo, zelo praktična in trpežna za 4 litre, gld. 1.25. Emailni škaf za vodo, velik in močno izdelan, samo gld. 1.20.—. Pošilja po povzetju 3317 10

tvorniška zaloga emailne posode
H. Fenichel na Dunaju, IX., Höfergasse 13/a.

Najnovejše modroce na peresih

Novi modroc „Sanitas“ pri snáženju.

Navadni stari modroc pri snáženju.

„Sanitas“
ki se lahko snážio zražio in popravljajo ima vedno v zalogi ali pa izvrši po naročilu 127—E1

Dragotin Puc
preprogar in tapetnik
Dunajska cesta 18. Ljubljana Dunajska cesta 18.

Naicenejša pot za zdaj!!

Red Star Line
*Reda zvezda **

Antwerpen New York Philadelphia

družba pri poštini in snáži poštne, Natančen zanesljiv pošt in veljavne listke

Philadelphie

dobite v 864—40

Kolodvorskih ulicah št. 41
od južnega kolodvora na desno.

a zastopstvo „Rdeče zvezde“
Franc Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto jutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zealand — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je prihit. Vrhunost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Pozor! Čitaj! Bolnemu zdravje!

Pozor! Čitaj! Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki vseh mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternici in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmetijski hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 109, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenič (1 ducat) 5 K, 24 steklenič (2 ducata) 8 K 60 v., 36 steklenič (3 ducata) 12 K 40 v., 48 steklenič (4 ducata) 16 K, 60 steklenič (5 ducata) 18 K.

Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamoklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, in odstranjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših pranih in pljučnih boleznih (sušici).

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v., 4 originalne steklenice 5 K 80 v., 6 originalnih steklenic 8 K 20 v. — Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosimo, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom: 3192—9

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 109, Slavonija.

Ključavničarstvo
Ign. Fasching-a vdove
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najprostejših kakor tudi najfinjših, s žolto medjo ali mesingom montiranih za obklate s pocinčami ali kahlami. Popravljajo hitro in po cen. Vnanje naročila se hitro izvršijo.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manufakturne trgovine
priporoča 24

klobuke
čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

JOSIP STUPICA
jermenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebščine.

Cene nizke.

Najboljši kozmetični predmeti so:

Aida milo po 60 h cream po 1 K za olepšanje polti in telesa.

Aida ustna voda
zobni prašek
po 1 K, za gojitev zob in ust.

Aida lasna voda
lasna pomada
po 1 K, za ohranitev in rast las.

Ti izdelki „Aida“, ki so oblastveno varovani, so napredaj le v

Orlovi lekarni
Mr. Ph. Mardetschläger, kemik
v Ljubljani.
Nadomestke za „Aida“ savačajte.

Optični zavod

F. P. Zajec, urar
Ljubljana, Stari trg.

Nova volilna reforma.

Vsaka varčna gospodinja naj voli pri nakupovanju tiste testenine, ki jih spozna za dobre, ne pozabi naj pa, da so ljubljanske testenine pripoznane najboljše, najizdatnejše, vsled tega tudi najcenejše.

Tovarna testenin
Ed. Zelenka v Ljubljani.

Samo še nekaj dni.
Že 28. decembra 1905 bo zrebanje
kralj. ogrske

državne dobrodelne loterije
Glavni dobitnik 150.000 kron.

Dobitki skupaj 365.000 kron.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri kralj. ogrskem loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu v Buda-Pešti (glavni carinski urad), pri vseh poštah, davčnih, carinskih in solinskih uradih, na vseh železniških postajah in skoro po vseh tržakah in menjalnicah.

Kralj. ogrsko loterijsko dohodarstveno ravnateljstvo.

Božič 1905.

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti najhujemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur srede predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
6 komadov „jedilnih žlic“;
12 komadov „kavlnih žlic“;
1 komad ameriškega patentirane srebrne zajemalnice za juho;
1 komad ameriškega patentirane srebrne zajemalnice za mleko;
6 komadov angleških Viktorie čisto za pokladko;
2 komada efektivnih raznih svetnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 komad najfinjša sipalnice za sladkor.

22 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 22 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji! Zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno božično darilo** kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v **A. HIRSCHBERG-a** eksportni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. **Čistilni prašek za njo stane 10 kr.**

Pristno le z zbiran natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvlaček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljavo krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanec, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Sarajevo, 22. oktobra 1904.

S poslanim jedilnim orodjem sem prav zadovoljen.

Mihael Kovačević, pom. uradov ravnatelj pri dež. vladi v Sarajevu.

FRANC STUPICA
v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 1
zraven Figovca

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom
priporoča

Portland in Roman cement, železniške šine in traverte za oboke,
štorje za strop, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, pocinjeno in cinkasto pločvino, mreže za sejanje peska, mreže in bodoče žice za ograje, ter vse druge stavbne potrebščine, vodne žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteži.

Orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojnico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavno vodo.

Ročke za mleko, stroji za posnemanje mleka, oprave za mlekarne, lične kletke in razna kuhinjska oprava.

Velika zaloga **slamoreznic**, mlaticnic, gepeljnov, čistilnic, trijerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Plahte za vozove, svetilke za kočije. Poljska semena, poljski mavec, svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje ščeti in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!
Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerja“.

Nagrobne vence

in trakove z napisi

priloga v največji izbiri
FR. IGLIČ, Ljubljana
Mestni trg št. 11.

Zunanja naročila se takoj izvrše.

3276-16

Ustanovljeno 1862

Telefon 584.

Najstarejša tvornica
c. kr. dvorni

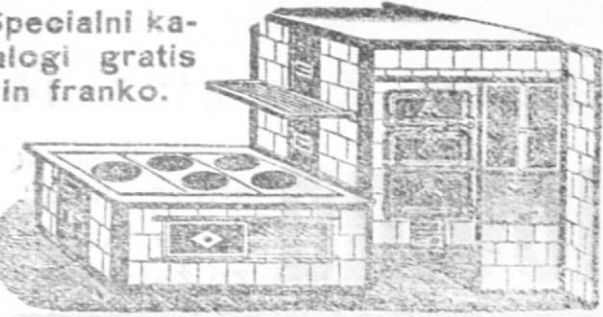
peči in ognjišč
mašinist

RUDOLF GEBURTH, Dunaj

VII. Kalsérstrasse 71, na voglu Burggasse.

2773-31

Specialni ka-
talogi gratis
in franko.

Zaloga ognjišč, štedil-
nikov in strojnih ognjišč
za vsako porabo.

Vse vrste peči tudi s
trajnim gorenjem.

Izvrstna prilika za potovanje v

Ameriko
Je danes čez
Hamburg

prvi: „AMERIKA“ 690 črvičev dolg, 74 širok, 53 globok, nosi 22250 ton,
drugi: „KAISERIN AUGUSTA VICTORIA“ ki nosi 25.000 ton.
torej vsak še enkrat večji kot danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8—12.000 ton
Vožnja preko oceana samo cca. 7 dni.

Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane.

Na željo pošilja natančni
poduk brezplačno
11-50

zastopnik Hamburg-Amerika Linie
FR. SEUNIG v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 31.

Najcenejša in največja
domača
ekspozitna tvrdka.

Razpošiljanje
švicarskih ur na vse
kraje sveta.

Urar in trgovec
H. SÜTTNER v Kranju

priloga svojo izbornoz alogo najfinjših, natančnih švicarskih ur, kakor

najbolj slovečih znamk: Sathausen,
Omega, Roskopf, Urania i. t. d.
Zlatnine in srebrnine, kakor
nakraski, verižice, uhani,
prstani, obeski itd. najfinjšega
izdelka po najnižjih cenah.

Dokaz, da je moje blago zares
fino in ceno je to, da ga razpo-
šiljam po vsem svetu in imam
tudi odjemalce urarje in zlatarje
glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši
veliki cenik, kateri se pošlje
zastonj in poštne prosto.

Moške ure 1/2 naravne velikosti!

Št. 502. Nikelnasta an-
ker remont „Roscopf“,
trpežno kolesje gl. 2.45
enaka iz pravega srebra
gl. 3.95, ista s 3 mož.
srebr. pokrovi gl. 6.50.

Št. 505. Prava srebrna
cilinder remont, trpežno
kolesje in z močnimi po-
krovi gl. 4.85, ista z
dobrim anker-kolesjem
gl. 5.95.

Pserhoferjeve kroglice

edino pristne z rdečim nadpisom „J. Pserhofer“.

Od časov cesarja Jožefa dalje, torej več nego 120 let
znane kot najstarejše brez bolečin odvajajoče do-
mače sredstvo in nujno priporočene od mnogih zdravnikov
pri vseh posledicah slabega prebavljanja in zaprtja.

1 škatljica s 15 kroglicami 42 h
1 ovoj s 6 škatljicami 2 K 10 h

Če se znesek pošlje naprej, velja s poštne prosto pošiljativjo vred:

1 ovoj . . . 2 K 60 h . . . 4 ovoji . . . 8 K 90 h
2 ovoja . . . 4 „ 70 „ . . . 5 ovojev . . . 10 „ 50 h
3 ovoji . . . 6 „ 80 „ . . . 10 ovojev . . . 18 „ 50 h

Edina izdelovalnica: 3845-6

J. Pserhoferjeva lekarna

na Dunaju, I., Singerstrasse št. 15.

Razna prestavljanja

iz nemščine v slovenščino ter

sestave inseratov

oskrbuje po zmerni ceni v tej
stroki izvežban uradnik.
Kdo, pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

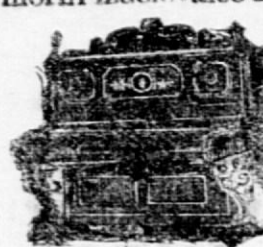
A. KRACZMER zaloga
klavirjev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6:

priporoča
popolno
zalogo
kratkih
klavirjev,
mignenov in
pianin

najbolj renomiranih firm po najnižjih
cenah. Preigrani klavirji, solidno in
stanovitno prenarejeni so vedno v
zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firmo:
L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in ho-
morni izdelovalec klavirjev na Dunaju;

Br. Stigl, c. kr.
dvorna zalaga-
telja na Dunaju.
Klavirji se popravljajo,
obirajo in izvršuje se
podriganje z usojem
strokovnjaško in pre-
skrbno in za računavajo
najboljše

Modni kamarni. Loško sukno.
Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke
po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana 51

Špitalske ulice št. 5.

Za
božična
darila

sem dobil

krasno blago

za

plesne obleke

Modna trgovina
Henrik Kenda

Ljubljana, Mestni trg 17.

L. Mikusch
tovarna delavnik
Ljubljana, Mestni trg.

Najznamenitejsi

kemiki in priznani zdravniki so označili

„lasno vodo Käthe“

ali pomado kot edino in najzanesljivejšo sredstvo
krepke in hitre rasti brade, las in obrvi. V prav
kratkem času presenetljiv učinek.

Steklenica ali lonček K 2—, K 3—, poskusna steklenica K 1-40. Po povzetju pošilja samo
gospa Käthe Menzel, Dunaj, XVIII. Schulgasse 3, I. Stock, Tür 11. 2875-3

Primerna božična in novoletna darila.

Zaradi opustitve svoje manufakturne trgovine razprodajam vse v zalogi
nahajajoče blago obstoječe iz štofov in sukna za moške obleke,
volnenega blaga in modnih porhantov za damske obleke,
preprog, garnitur, kovtre, kocov, zimskih in židanih robcev
za vsako sprejemljivo ceno 143-51

Franc Dolenc, Ljubljana, Stari trg št. 1.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 145-51

Največja zaloga
pohištva

za spalno in jedilno sobo,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modrool na vzmeti,
žimnati modrool,
otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Upravno premoženje:
K 7,024.718.89.

Hranilne vloge:
K 7,651.915.41.

Denarni promet:
K 32,039.761.84.

Rezervni sklad:
K 120.878.15.

Kmetska
posojilnica

ljublanske
okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
posojilnica sama za vložnike. 18-49

Posojila po 5% in po 5 1/2%.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let
ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Telefon št. 185.

Poštnega hranilnišnega urada št. 828.408.

Šentpavelsko pivo

(Liberška pivovarna in sladarna v
Maffersdorfu na Severnem Češkem)

prve vrste specialiteta piva, ki se razpečava dvakrat
na leto in sicer ob velikonočnem in božičnem času se
bo letos točilo

v nedeljo, 24. decembra

in od tega dne naprej, dokler bo trajala skromna zaloga,
v najbolj obiskanih restavracijah vse monarhije.

V Ljubljani se bo točilo samo:

v hotelu „pri Slonu“

(Karel Otton Schmidt).

5938-1

Nova tovarniška zaloga suknenega, platnenega, perilnega in modnega blaga

Jos. Petkosig

Stari trg šte. 4 * Stari trg šte. 4
Ljubljana

se priporoča za jesensko in zimsko sezono.

Vzorci se na zahtevo dopošljejo. Cene nizke. 2826 22

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kraljev. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah. 1552 32

Vsa pojasnila daje:

Podružnica „CROATIE“ v Trstu.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške

COGNAC 2986-3
CZUBA - DUROZIER & Cie.
francoska tvornica konjaka Promontor. Dobiva se povsod.

Ustanovljena 1881.

Za božična in novoletna darila!

Klobuke, čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

priporoča

2855-4

G. ČADEŽ

v Ljubljani, na Mestnem trgu šte. 14.

Kožuhovina se radi opustitve odda po izdatno nižanih cenah.

Varst. znamka: Sidro. Varst. znamka: Sidro.

Liniment. Capsici comp.

nadomestilo za 2399-11

Pain-Expeller s sidrom

priznana izborna, bolečine tolaže in odvajalno mazilo ob prehladu itd.; po 80 h., K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljicah z našo varstveno znamko „sidro“ potem je vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Etščina c. 5 nova.

Raspošiljanje vsak dan.

Dajte otrokom

tečne testenine Žnideršič & Valenčiča, ako jih hočete imeti zdrave in rdečelične.

3289-10

NOVO!

Ivan Cankar:

GOSPA JUDIT.

To najnovejšo delo Cankarjevo bo gotovo zanimalo tem bolj, ker nekako že v povesti sami, se bolj pa v predgovoru Cankar reagira na znano kritiko o svojem delu „Hisa Marije Pomočnice“ in brani svoje umetniško stališče. Izza Prešernove „Nove pisarije“ ni bila pozneje več napisana nobena boljša in ostrejša satira. Da se je pokazal Cankar iznova tudi mojstra v slogu in jeziku, ni reba poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni opremi, z izvirno risbo na naslovnem listu. 23-142

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.; eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwenker

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 3.

Slav. občinstvu vljudo javljam, da otvorim s 1. decembrom t. l.

v Spodnjem Logatcu
(hotel „Virant“)

filijalko trgovine z mešanim blagom

vpeljane že od leta 1880.

Slavnemu občinstvu se slej kot prej priporočam za obilni obisk in blagohotno naklonjenost z velespoštovanjem

Anton Zorc
trgovec

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 26.

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov

K. Košak
zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice 5

priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine in srebrnine, briljantov in diamantov

in drugih v njegovo stroko

143 spadajočih stvari 61

po najnižjih cenah.

Dobro blago in nizke cene!

Anton Schuster

Ljubljana x Špitalske ulice 7 x Ljubljana

priporoča

novosti

v konfekciji za dame in deklice

bluze, deške obleke, modno blago za dame in gospode, tirolski roden, barhent, šerpe, žepne robce, garniture, flanelaste odeje, najboljše bele blago in vsakevrstne preproge. Vzorci na zahtevanje poštnine prosto.

Pelinkovac

POKORNY

Regist. varstv. znamka.

Tek vzbujajoči in slastni

pelinovčev liker

3655-7

Zdravniško pogosto pripor.

Dobiva se v zadevnih trgovinah kavarnah itd.

Poizkusni-poštni zavoječek po 2/07 ali 4/035 litra po K 5-80 franko.

Tvornica za likerje, del. dr. POKORNY

Zagreb. Ustanovlj. 1862.

Za Božič!

izredno nizke cene.

Moško perilo : : : : Damsko perilo
kravate : : : : krila s čipkami
moške nogavice : : : : ženske nogavice
Garniture za kavo, brisate.

Žepni robci!

Anton Šarc

Sv. Petra cesta šte. 8.

Za Božič! Za Božič!

Velika izbira

*** božičnih daril ***

kakor tudi 3706 5

raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakevrstnegaokusnega pečiva. — V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bombonov ter postrezam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Finii turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove poslice, šarkelji, pinee in drugo pečivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

Slaščičarna, kavarna in pekarija

JAK. ZALAZNIK

Stari trg šte. 21.

Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.

Za godove! Za novo leto!